

„Az emberiség történelme a múltban jórészt a természet elleni, fennmaradásért vívott küzdelem története volt. Századunk meghozta azt a felismerést, hogy éppen a fennmaradásunkhoz kell a természetet megvédenünk.”

Jacques-Yves Cousteau

ESG

Jelentési Útmutató

a Budapesti Értéktőzsde kibocsátói számára

Előszó

A világ vezetői, a kormányzatok és más szervezetek sorra ismerik fel, hogy a fenntartható fejlődés és jövő érdekében cselekvésre van szükség, még hozzá késedelem nélkül. A fenntarthatósági célkitűzések a stratégia alkotás középpontjába kerültek, és talán soha nem volt életbevágóbb az olyan globális kihívások elleni küzdelem, mint a klímaváltozás, egyéb természeti katasztrófák, a szegénység, a biodiverzitás csökkenése, a túlnépesedés és a járványok – hogy csak egy párat említsünk –, mint napjainkban.

A pénzügyi világnak kiemelt szerepe van a globális gazdasági akciótervben, hasonlóan a tőkepiacoknak és azok zászlóshajóinak: a tőzsdéknek. A pénzügyi szektorral karöltve a tőzsdék világszerte hirdetik a fenntartható pénzügyek, a környezeti (environmental), társadalmi (social) és irányítási (governance), azaz ESG tényezők beépítésének fontosságát a befektetési döntéshozatalba és a fenntartható eszközök felé irányuló tőkeallokálást.

A Budapesti Értéktőzsde nem különbözik ebben a tekintetben a szektortársaitól. 2018-ban csatlakozott az ENSZ Fenntartható Tőzsdék kezdeményezéséhez és kinyilvánította elkötelezettségét az ENSZ Fenntartható Fejlődési Célok (UN Sustainable Development Goals – SDGs) 2030-ra történő megvalósítása iránt. Ezen túlmenően szoros együttműködést ápol az Európai Tőzsdeszövetséggel (Federation of European Securities Exchanges – FESE), aktívan részt vesz az általa létrehozott Fenntartható Pénzügyek Munkacsoportban (Sustainable Finance Task Force), és kiemelt figyelmet fordít a Tőzsdék Világszövetsége (World Federation of Exchanges – WFE) hasonló törekvéseire. A BÉT a következőkben határozta meg legfontosabb fenntarthatósági fókuszterületeit:

- a tőzsdei társaságok körében a fenntarthatósági jelentések és az ESG adatszolgáltatás javítása,
- a befektetők figyelmének felhívása a tőzsdére bevezetett fenntartható és zöld befektetési eszközökre,
- piacfejlesztés új, ESG kompatibilis és zöld befektetési termékek számára.

A tőzsdék számtalan módon mozdíthatják elő a fenti célokat. Elsődleges fontosságú, hogy az ESG alapelveket megfelelően integrálják a saját stratégiáikba, és ezáltal példát mutassanak a tőzsdei társaságok számára. A tőzsdéknek részt kell továbbá venniük abban, hogy támogató és megfelelő Európai Unió és hazai jogi szabályozási környezet jöjjön létre, valamint erre figyelemmel, ezt kiegészítve kell megalkotniuk és alkalmazniuk a saját tőzsdei szabályait.

A tőzsdék nem kevésbé fontos szerepet töltenek be az ismeretterjesztés terén is, és ennek keretében egyfajta ESG információs bázissá, szellemi műhellyé válhatnak, ezáltal is reflektorfénybe állítva a fenntarthatóság témakörét. A BÉT különböző szakmai rendezvények, konferenciák, oktatások szervezésével terjeszti a fenntarthatóság eszméjét a lehető legnagyobb nyilvánosság számára.

Az ESG tudatosságot támogatja a termékfejlesztés is (dedikált piaci szegmensek, zöld befektetési termékek promóciója, stb.), emellett a tőzsdei társaságok részére nyújtott útmutatások segítik a kibocsátókat ESG jelentési gyakorlatuk és módszertanaik kialakításában annak érdekében, hogy minőségi információkkal láthassák el a piacot. Ez utóbbi a jelen Útmutató legfőbb célja.

Végh Richárd
vezérigazgató
Budapesti Értéktőzsde Zrt.

Tartalomjegyzék

Előszó	1
Bevezetés	5
Mi a célja ennek a kiadványnak?	6
Mi az ESG?	9
Milyen előnyökkel jár az ESG jelentés a kibocsátók számára?	10
ESG és Felelős Társaságirányítási Jelentés	13
Érdektelt partnerek és a jelentés lényegessége	15
Érdektelt partnerek	16
Lényegesség	19
A jelentések tartalma, minősége, formátuma és gyakorisága	23
A jelentés tartalma	24
Minőség	25
A jelentés formátuma és közzétételi csatornák	27
A jelentéstétel ütemterve	28
A jelentési kapacitások kiépítése	28
A jelentési kapacitások továbbfejlesztése	29
Jelentési gyakoriság	29
Szabályozási környezet	31
Előzmények	32
Bevezetés az ESG Jelentési Szabványokba	37
A kiindulásra alkalmas globális jelentési szabványok	38
Adott témákra vonatkozó globális közzétételi és célkitűzési sémák	39
Integrált jelentés az átláthatóság és a különböző adatok egymáshoz rendelése érdekében	39
ESG adatok az adatgyűjtéstől a kibocsátók minősítéséig	41
A főbb ESG minősítők és a minősítés fontossága	42
A BÉT ajánlásai	45
Függelék	51
Jogi közlemény	54

1

Bevezetés

Bevezetés

Mi a célja ennek a kiadványnak?

A világ előtt álló globális környezeti és társadalmi kihívások ma már nyilvánvalók a kormányzatok, a vállalatok és a háztartások számára egyaránt. A tőkepiaci befektetők és elemzők mindinkább kiterjesztik vállalatértékelési modelljeiket fenntarthatósági követelményekre is, felismerve, hogy a hosszú távon sikeres befektetéshez a befektetők érdeklődésének tovább kell lépnie pusztán a profitmaximalizálás követelményén. A befektetők elvárják a társaságoktól, hogy hosszútávú stratégiáikat ESG alapelvek beillesztésével egészítsék ki, és ennek való megfelelésüket átlátható módon nyomon kövessék. Ennek megfelelően a nyilvános társaságokon egyre fokozódik a nyomás, hogy minél több nem pénzügyi, fenntarthatósághoz kapcsolódó információt tegyenek közzé azért, hogy ezeket a befektetői elvárásokat kielégítsék.

Másrésről, most formálódik az a szabályozási környezet, amely Európát egy rugalmasabb, fenntarthatóbb gazdasági térséggé teheti a jövőben. A jelentési követelményeket illető néhány közzétételi kötelezettség már elfogadásra került (pl. a **Nem Pénzügyi Jelentési Irányelv** - Non-Financial Reporting Directive¹, **NFRD**), a **Pénzügyi Szolgáltatási Ágazatban a Fenntarthatósággal Kapcsolatos Közzétételekről szóló Irányelv** - Sustainable Finance Disclosure Regulation², **SFDR** – további információk erről a **Szabályozási Környezetről** szóló fejezetben), és még számos egyéb másodlagos, végrehajtási jogi aktus várható, amelyek a következő években lépnek hatályba.

A **Nem Pénzügyi Jelentési Irányelv**, amely 2017. január 1-jén lépett hatályba, jelenleg is megkívánja, hogy bizonyos ESG-vel kapcsolatos témakörökben (például a foglalkoztatás, vezető testületek diverzitása, emberi jogok, korrupcióval és vesztegetéssel szembeni intézkedések) információkat tegyenek közzé meghatározott nagyvállalkozások, ideértve bankokat és biztosítótársaságokat. Az Irányelv jelenleg felülvizsgálat alatt áll az Európai Zöld Megállapodás (European Green Deal³), keretében, ezért további kiigazítások, szabványosítás és a jelentési folyamatok továbbfejlesztése várható, ami minden bizonnyal szigorúbb transzparencia-követelményeket fog eredményezni (további információk a **Szabályozási Környezetről** szóló fejezetben).

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:02014L0095-20141205>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:02019R2088-20200712>

³ A European Green Deal | European Commission (europa.eu)

„A karbonsemleges gazdasági fordulat azt jelenti, hogy az embereknek több információra van szükségük azokról a társaságokról, amelyekbe befektetnek. A dolgok jelenlegi állása szerint a meglévő fenntarthatósági jelentési hiányosságok gátolják a fenntartható pénzügyi rendszer kifejlődését. A befektetők igénye a fenntarthatósági vállalati információk iránt gyorsabban növekszik, mint a társasági jelentések terén tapasztalható bármilyen fejlődés. Ezért minden véleményt szívesen veszünk, hogyan javíthatnánk ezen az Irányelven.”

Valdis Dombrovskis, az EU Bizottság alelnöke

Mindez azt jelenti, hogy a befektetési céltársaságok részéről az ESG riportok képezik az ESG átláthatósági törekvések középpontját, az SFDR-ben tárgyalt, a piaci szereplők által közzétett ESG minősítések és jelentések számottevő mértékben alapoznak ezekre az információkra, és a zöld befektetési célpontokat kereső befektetők szintén támaszkodnak ezekre a jelentésekre. Sajnálatos módon, ahogyan arra a Magyar Nemzeti Bank által 2021-ben kiadott Zöld Pénzügyi Jelentés⁴ is rámutat, még a tőzsdére bevezetett társaságok közül is csak kevés magyar vállalat, intézmény szolgáltat megfelelő ESG adatokat, továbbá, a terjedelme és a minősége ezeknek az adatoknak igen különböző. A jelentési formák és a választott szabványok (amennyiben vannak) szintén eltérőek. Néhány kibocsátónk magasszintű, integrált vagy éppen önálló fenntarthatósági jelentést készít, de többen nincsenek tudatában ennek a témának a fontosságával és lemaradnak a többiek mögött.

Jelen Útmutató célja, hogy segítséget nyújtson a BÉT-re bevezetett kibocsátóknak abban, hogy alapvető képet kapjanak

- az ESG megközelítés lényegéről,
- az ESG jelentések fontosságáról,
- az alapvető szakkifejezésekről, szereplőkről, és folyamatokról,
- egy stabil és kiegyensúlyozott jelentési rezsim kialakításához vezető útról.

Szintén fontos hangsúlyozni, hogy – különösen a viszonylag hektikusan változó szabályozási környezet miatt – ez az Útmutató nem adhat választ minden, a fenntarthatósági jelentésekkel kapcsolatban felmerülő kérdésre, és nem tartalmazhatja a jelenleg hatályos, sokrétű ESG szabályozói eszközök teljes bemutatását.

Továbbá, a jelentéstételi kötelezettségekre és a transzparencia növelésére helyeztük a hangsúlyt, ezért néhány ESG aspektus – mint például a fenntarthatósági kockázatkezelés – nem kerül megtárgyalásra ehelyett.

Szintén nem lehetséges, hogy a jelen dokumentum keretein belül vázoljuk részletesen a különféle ESG szabványokat, vagy, hogy javasoljuk egyiknek vagy másiknak a használatát, mivel ezeket az egyedi befektetői igényekre és célokra szükséges testre szabni.

Jelen Útmutató minimális ajánlásokat is megkísérel felvázolni annak érdekében, hogy a BÉT-en listázott kibocsátók megkezdhessék ESG jelentési gyakorlatuk kialakítását. Szilárd elhatározásunk, hogy rendszeresen frissítsük majd az Útmutatót, és ennek során beépítsük a jövőbeni szabályozási változásokat és tapasztalatokat, valamint a piaci szereplőktől érkező visszajelzéseket. Reméljük, hogy az Útmutató transzparensabb és fenntarthatóbb működéshez segíti kibocsátóinkat, és talán azokat is, akik a közeli jövőben tervezik a nyilvánossá válást és a tőzsdei bevezetést.

⁴ <https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/zold-penzugyi-jelentes>

Mire ad választ az Útmutató?

Az ESG jelentésekre vonatkozó alapvető információk

- Mit jelent az ESG?
- Miért fontos?
- Milyen előnyökkel jár az ESG jelentés a kibocsátók számára?

Kezdeti lépések

- Érdekeltek felek és elvárásaik azonosítása.
- A fenntarthatósági jelentés lényeges információi.

Hogyan készítsük fel társaságunkat a jelentéstételre

- A követendő tartalom, minőség, jelentési forma.
- Felhasználható tájékoztató csatornák.
- Hogyan építhetők ki és fejleszthetők a jelentési kapacitások?

Szabályozási aspektusok

- Mik a területet szabályozó legfontosabb jogszabályok?
- Milyen további szabályozói lépések várhatók?

Jelentési szabványok és minősítés

- Mik a legnépszerűbb jelentési szabványok, amelyek közül választani lehet?
- Miért érdemes egy szabványt követni és hogyan lehet kiválasztani a legalkalmasabbat?
- Miért fontos a minősítés?

A BÉT javaslatai

- A BÉT által nem kötelező érvénnyel javasolt minimum jelentési gyakorlatok.
- Javasolt fokozatos fejlődési szintek a kezdőtől a haladóig a kibocsátói jelentések terén.

Mi az ESG?

A *fenntarthatóság* és az *ESG* gyakran szinonimaként használt fogalmak. Szorosabban véve a fenntarthatóság olyan folyamatokra és gyakorlatokra utal, amelyek pozitív – de legalábbis semleges – környezeti hatásokkal járnak, de tágabb értelmében kiterjed néhány társadalmi és vállalatiirányítási kérdésre is.

Az ESG betűszó az alábbi rövidítésekből áll:

- 'E' angolul az „environmental”, azaz a környezeti kritériumokat jelenti, például a klímaváltozás, légszennyezés, az erőforrások szükségessége, energiafogyasztás, hulladékkezelés, üvegházhatású gázok kibocsátása, a biodiverzitás csökkenése, stb.
- 'S' angolul a „social”, azaz a társadalmi vonatkozás, amely az üzlet és a társadalom közötti kapcsolódást jeleníti meg, és megvilágítja, hogyan befolyásolja a vállalat a munkavállalók és a környező közösségek életét. A közegészségüggyel, oktatással, egyenlőséggel, diverzitással, testi épséggel és egészséggel, az egyes közösségeknek nyújtott támogatásokkal kapcsolatos kérdések az ide tartozó legfontosabb ügyek.
- Végül a 'G' angolul a „governance”, azaz az irányítás, ami bepillantást enged a társaság működésébe, ideértve a vállalati tevékenységek széles körét, például a vezető testületek összetételét, a munkahelyi kultúrát, információmegosztást, belső ellenőrzést és jogszabályi megfelelést, a munka díjazását, hogy csak egy néhányat említsünk.

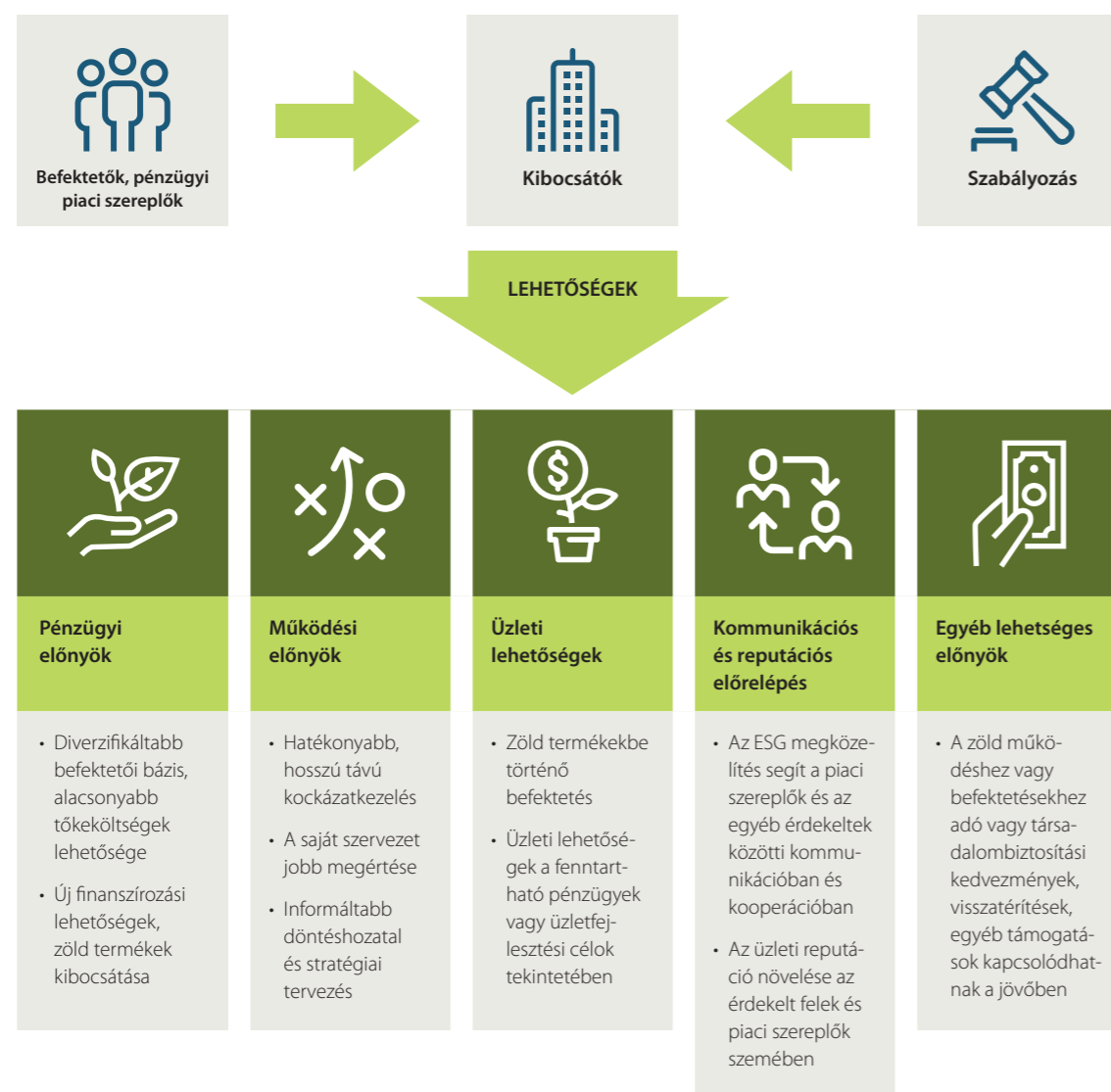
Az EU szabályozási környezetben a fenntarthatóság és az ESG fogalmak nagyjából egymással felcserélhető fogalomként működnek.

Használatban van még néhány hasonló fogalom, mint pl. az SRI és a CSR.

- A Sustainable & Responsible Investment (SRI, Fenntartható & Felelős Befektetés) általánosan meghatározza azokat a befektetéseket, amelyek fenntarthatósági tényezőket vesznek figyelembe (környezeti, társadalmi, gazdasági, etikai, stb.) a befektetés kiválasztása és tartása során. A befektetés az adott céltársaság által végzett tevékenység természetétől függően tekinthető „társadalmilag felelősnek”.
- A Corporate Social Responsibility (CSR, Vállalati Társadalmi Felelősségvállalás) az a fogalom, amely leírja, hogy a vállalatoknak milyen interakciói vannak a társadalommal és a környezettel. Leggyakrabban egy üzleti modellre utal, amely lehetővé teszi a társaság számára, hogy a természetvédelmet, a környezet és a társadalom gazdagítását szem előtt tartva működjön.

Milyen előnyökkel jár az ESG jelentés a kibocsátók számára?

A társadalmi szempontból felelős befektetések iránti megnövekedett igények, illetve az egyre szigorodó szabályozás kétségkívül nagy kihívást jelent a vállalatoknak, különösen azoknak a kkv kibocsátóknak, akiknek kissé szerényebbek a szervezeti kapacitásai. Másrésztől a fenntarthatósági jelentés új lehetőségekkel és számottevő előnyökkel járhat a társaságok számára.

1. Pénzügyi előnyök – fokozottabb tőkevonzási képesség

A befektetői vállalatértékelés javulása, jobb teljesítmény a pénzügyi piacokon

A befektetők számára történő ESG adatszolgáltatás javítja a társaság átláthatóságát. A jobb átláthatóság csökkenti a portfólió-kockázatokat, ami kedvezőbb vállalatértékeléshez vezethet, és hosszabb távon a kibocsátott részvény jobban teljesíthet a piacon. Az ESG tényezőknek köszönhető magasabb értékeltség nemcsak a részvényeket, de egyéb eszközosztályokat is érint, különösen a vállalati kötvényeket.

Néhány ESG jelentési szabvány, többek között a SASB és a CDP kifejezetten a befektetők információs igényeire szabva kerültek kifejlesztésre. A szabványok olyan specifikus ESG témákat ölelnek fel, amelyek potenciálisan kihatnak a vállalatok pénzügyi teljesítményére, és segítik, hogy az ESG közzétételek különösen a befektetői döntéshozatalt támogassák.

Új típusú befektetők vonzása

A fokozottabb átláthatóság és a kedvezőbb vállalatértékelés előmozdításán túlmenően az ESG jelentések új típusú, hosszú távú befektetőket vonhatnak a társaságba: a felelős befektetőket. Jól észrevehető változás látszik abban, hogy az intézményi befektetők egyre inkább összpontosítanak a környezeti és társadalmi kérdésekre a befektetéseik során. Az ENSZ a Felelős Befektetési Irányelveit (Principles for Responsible Investment - PRI) 2006 áprilisában adta ki a New York-i Értéktőzsdén. A PRI azóta szervesen fejlődött, az alábbi, az ESG elveknek megfelelő befektetéseket meghatározó hat alapelv követését önként vállalhatják az intézményi befektetők befektetési döntéseik meghozatala során:

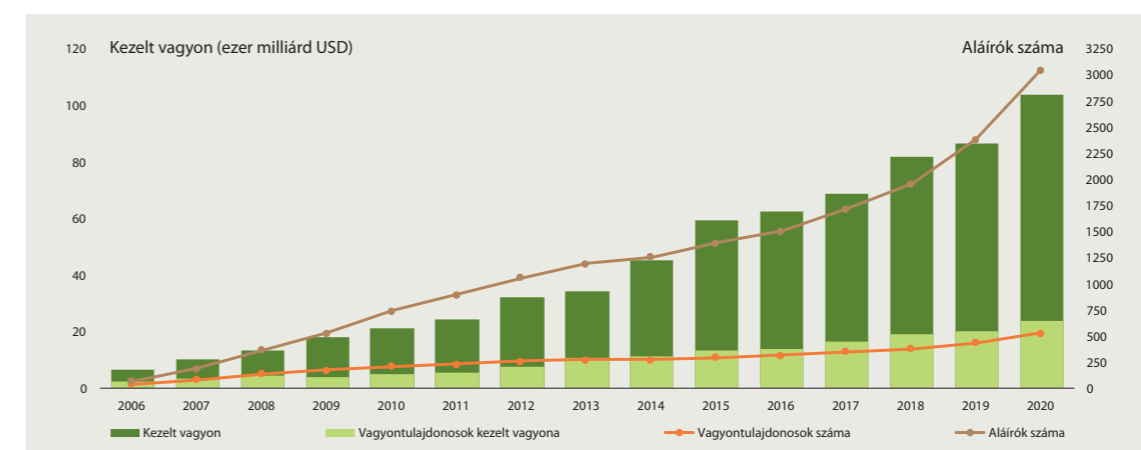
- 1) Az ESG szempontok beillesztése a befektetési elemzésekbe és a döntéshozatali folyamatokba
- 2) Az ESG szempontok beillesztése a tulajdonlasi politikákba és gyakorlatokba
- 3) Megfelelő ESG közzétételek megkövetelése a vállalatoktól
- 4) Ezen alapelvek népszerűsítése az iparágon belül
- 5) Együttműködés az alapelvek alkalmazásának továbbfejlesztése érdekében
- 6) Jelentés az alapelvek alkalmazása érdekében megtett intézkedésekről és ezek előrehaladásáról

Az alapelveknek magukat önkéntesen alávető intézmények száma a kezdeti 100-ról 3000 fölé nőtt az indulás óta és megduplázódott az elmúlt négy évben, ez az exponenciális növekedés komoly befektetői elköteleződést jelez.

2. Működési előnyök

Az ESG közzétételek számos területen igényelnek adatgyűjtést, gyakran a szokásosan monitorozott teljesítménymutatókon túlmenően. Ez az adatgyűjtés, az ezt követő adat- és kockázatelemzés és ezek esetleges évenkénti nyomon követése és a versenytársakkal való összehasonlítása működési előnyökhöz juttatja a vállalatot.

A meglévő működési kockázatok hatékonyabb azonosítása hatékonyabb üzletvitel eredményez. Az ESG szempontok figyelembevétele a működés során nemcsak a befektetők számára fontos kockázati tényezőket csökkenti, hanem más érdekelteltek irányába is azonos hatást fejt ki: pl. a felügyeleti szervek, munkavállalók, helyi közösségek, stb. vonatkozásában.

Forrás: UN PRI

Az ESG jelentések által a társaság olyan mutatók alkalmazását vezeti be, amelyek segítenek megfelelni az egyes ESG előírásoknak, és amelyek segítenek jobban megérteni a saját működését.

A fenntarthatósági célok méréséhez szükséges megfelelő módszerek azonosítása helyenként komplikált lehet, de nem szükségszerűen. Például, a munkavállalói fluktuáció egy könnyen mérhető mutató, amely értékes visszajelzést adhat a dolgozói elégedettségéről és lojalitásáról, sőt, adott esetben intézkedést igénylő belső problémák vagy hatékonytalanságok fennállására utalhat. ESG adatok közzététele lehetővé teszi a menedzsment számára, hogy komplexebb belső folyamatokról és tendenciákról szerezzenek tudomást, és hogy jobban megértsék ezek hátterét.

A működési előnyök az alábbi területeken jelentkezhetnek:

- a stratégiai tervezés és a döntéshozatal javulása
- a jövőbeli piaci igényekhez igazodás – pontosabb termék- és szolgáltatásfejlesztési célok
- költségmegtakarítás és a termelékenység növelése
- hatékonyabb kockázatkezelés
- előnyök a munkaerő-toborzás és -megtartás terén.

3. Üzleti lehetőségek

A fenntarthatósági jelentések és a közép- és hosszútávú ESG témákban való tájékozottság lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy gyorsabban reagáljanak egyes „zöld” üzleti lehetőségekre. A legtöbb szektorban határozott kompetitív előnyt jelent, ha a versenytársaknál korábban sikerül azonosítani és kiaknázni ilyen területeket. Néhány iparág (pl. az olaj- és gázipar) és néhány fogyasztói csoport (pl. a környezettudatos, fizetőképes milleniumi generáció) már meg is haladták ezt a szintet, és az ESG tudatosságot és megfelelést minimum követelménynek tekintik.

4. Kommunikációs és reputációs előrelépés

Az ESG jelentéstételi folyamat a társaság legfontosabb érdekelt partnereinek, illetve az ő érdekeiknek, motivációiknak és alapvető információszükségeiknek az azonosításával kezdődik, ezáltal a kommunikáció gördülékenyebbé válhat velük, ami azt eredményezheti, hogy nagyobb mértékben vesznek részt és hatékonyabban működnek együtt a befektetőkkel és az egyéb érdekeltekkel.

Ezen túlmenően, a fenntarthatóság iránti magas szintű elkötelezettség rendszerint hosszú távú stratégiai gondolkodásra és megbízhatóságra utal, ami általában a társaság reputációját növeli a piacon.

5. Egyéb előnyök

Mivel az ENSZ által 2015-ben kitűzött Fenntartható Fejlesztési Célkitűzéseket (Sustainable Development Goals, erről bővebben a **Szabályozási Környezet** fejezetben) 2030-ra szükséges elérni, amelyre 193 ország, köztük Magyarország is, kötelezettséget vállalt, a zöld átmenetet csaknem minden területen fel kell gyorsítani. Várhatóan a zöld átmenetet, a zöld működést és a fenntarthatóságot ösztönző befektetéseket a kormányzatok ösztönözni fogják adó (TB) előnyökkel, állami szubvencióval és egyéb pénzügyi- és nem pénzügyi támogatással, amely egyrészt új üzleti lehetőségeket jelentenek, másrészt megteremtik az esélyét az átmenettel járó költségek csökkentésére. Annak érdekében, hogy a legteljesebb mértékben kiaknázzák ezeket az előnyöket, a vállalatoknak meg kell érteniük az ESG jelentéstétel alapvető folyamatait.

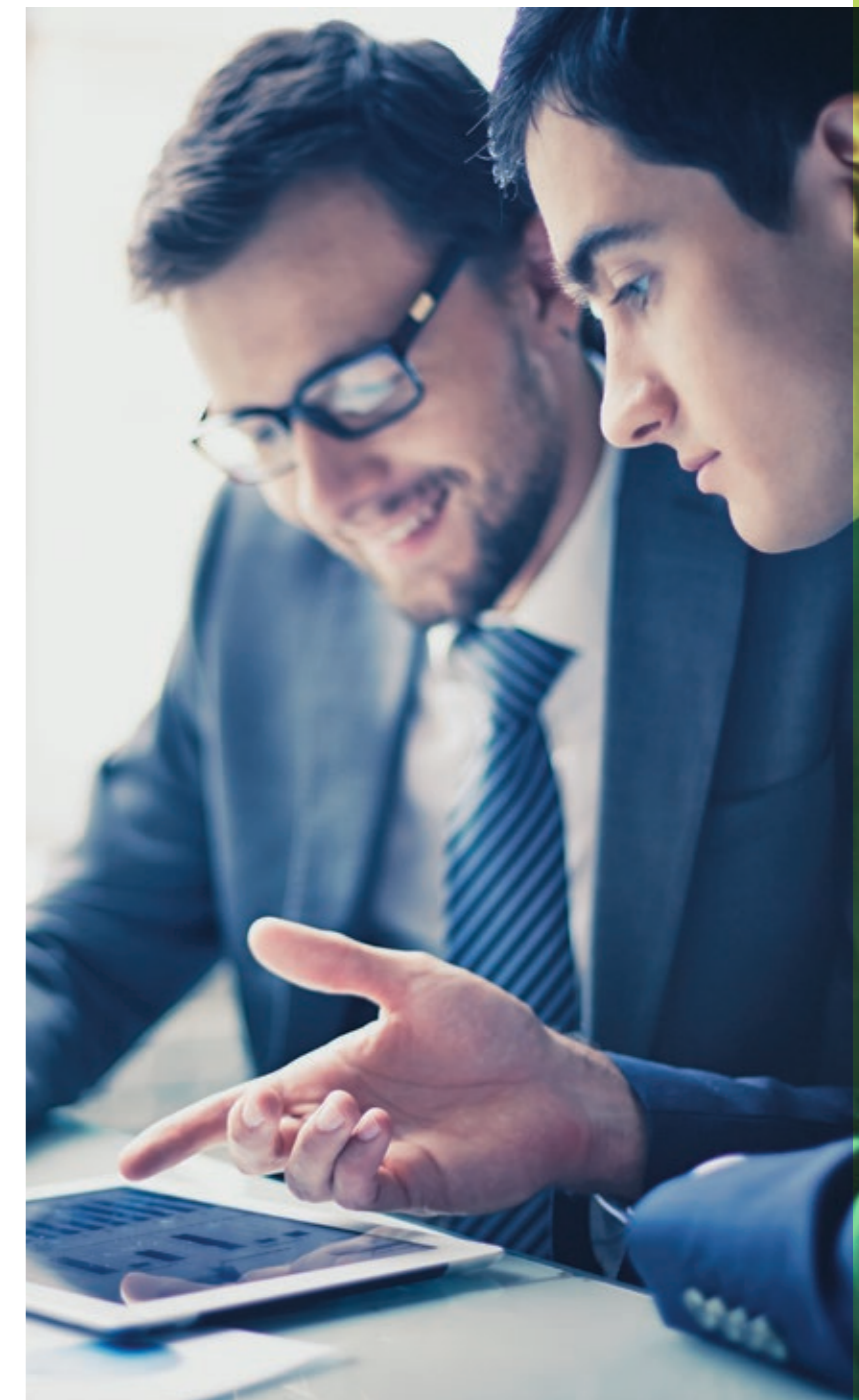
2020-ban a Magyar Nemzeti Bank elindított egy támogatási programot olyan, energiahatékonysági ingatlanberuházásokat finanszírozó kölcsönök vonatkozásában, amelyek szignifikánsan alacsonyabb önrészt követelnek meg a hitelfelvevőktől. Az elkövetkező években várhatóan több hasonló programra számíthatunk.

ESG és Felelős Társaságirányítási Jelentés

A felelős társaságirányítás az ESG számára is fontos fókuszterület, amely hosszabb múltra tekint vissza, és határozottabb, közvetlenebb kapcsolatban áll a részvényesi (a befektetői) jogokkal és jogos érdekekkel. A felelős társaságirányítási jelentési standardok szinte mindenhol megjelentek az elmúlt évtizedekben, a legtöbb országban léteznek felelős társaságirányítási ajánlások a tőzsdei társaságok számára. Ezek az ajánlások nem teljesen harmonizáltak az EU-ban, a különböző jogrendszerekben vannak különbségek az ajánlások összeállítását, felülvizsgálatát és a kibocsátói megfelelési jelentések monitoringját illetően. A legtöbb ilyen ajánlás a „be-tart vagy indokol” elvét (“comply or explain”) követi: eszerint az ajánlásoktól való eltérés nem szakcionált, de ezt transzparensten meg kell jeleníteni az adott jelentésben. Ha a társaság nem követ egy konkrét ajánlást vagy iránymutatást, meg kell magyaráznia ennek okait a befektetőknek. Az **EU Bizottság 2014/208/EU számú Ajánlása**⁵ szintén tartalmazza, hogy „az adott vállalatirányítási kódex betartásának vizsgálatára a meglévő nyomonkövetési rendszer keretében hatékony nemzeti szintű nyomon követés szükséges”.

A Budapesti Értéktőzsde Felelős Társaságirányítási Ajánlásai⁶ először 2004-ben kerültek kiadásra, legutóbbi felülvizsgálatuk 2018-ban történt. Magyarországon az ajánlások karbantartását és a kibocsátói jelentések nyomon követését a Tőzsde és az általa létrehozott, de tőle függetlenül működő Felelős Társaságirányítási Bizottság végzi.

A jelen ESG Jelentési Útmutató közreadásával a felelős társaságirányítási jelentésekkel fennálló párhuzamos rendszer nem szűnik meg; azonban a két rezsím feltehetően egyesülni fog valamilyen formában a jövőben.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32014H0208>

⁶ <https://bet.hu/Kibocsatok/Ajanlasok-kibocsatoknak/Felelos-tarsasagiranyitas>

Érdekelt felek és a jelentés lényegessége

Érdekeltek felek és a jelentés lényegessége

A jelentéstételi képesség fejlesztése során kulcsfontosságú a megfelelő érdekelt partnerek és a lényeges témák azonosítása. E két feladat összefügg, és együtt támogatják a jelentési tartalom fejlesztését. A jelen Útmutatóban az érdekeltek és a lényegesség vizsgálata a Global Reporting Initiative követelményeivel összhangban került meghatározásra.

Érdekeltek felek

A társaság érdekelt felei azok a különböző entitások (intézmények, üzletfelek, érdekcsoportok vagy természetes személyek) akik közvetlenül vagy közvetve befolyásolják a társaság működését és viszont: akiknek működésére a társaság befolyással van.

A megfelelő ESG stratégia és jelentési rezsím kialakítása érdekében az első lépés ezen érdekeltek vagy érdekcsoportok azonosítása. Az azonosításra a jelentések tartalmának a meghatározásához van szükség, mivel az ESG jelentés az érdekelt partnerek tájékoztatását szolgálja az észszerű elvárásairól és az érdeklődési területeikről.

A vállalat által megszólítandó tipikus érdekelt fél kategóriákat az alábbi ábra szemlélteti. A kategóriák, csoportosítások csak példálózó jellegűek, minden társaság számára külön és önálló térképet kell készíteni az egyes érdekeltekről.

Befektetők

A befektetők a társaság tulajdonosai, ideális esetben az érdekeik a legfontosabb társasági érdekek körül forognak a jövedelmezőségtől a jogkövető és biztonságos működésen keresztül a fenntarthatóságig. A befektetők az alábbiak alapján különböző kategóriákba sorolhatók:

- a társaságra gyakorolt befolyásuk mértéke (többségi részvényesek vs. kisebbségi részvényesek),
- a társaság fő tevékenységéhez, illetve a befektetésekhez való hozzáértés
- a befektetésük célja,
- ESG érzékenységük, stb. alapján.

A társaságnak különös figyelmet szükséges fordítania a befektetői összetételére annak érdekében, hogy testre szabja az ESG koncepcióját. A korábbi években a befektetők egyre inkább érzékenyekké váltak az ESG teljesítmények és az azt jelző indikátorok iránt, és ez egyre nagyobb súlyt képvisel a befektetési döntések meghozatala során.

Munkavállalók

A munkavállalóknak szerteágazó érdekei lehetnek fenntarthatósági szempontból:

- elvárják, hogy közvetlen munkakörnyezetük biztonságos és kellemes legyen (pl. zöld iroda, tiszta levegő);
- egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek a szociális/munkaügyi körülményekre a munkahelyen (dolgozói fluktuáció, továbbképzési lehetőségek, nemek közötti egyenlőség /diverzitás/, fizikai munkakörülmények, társadalmi párbeszéd, munkavállalói jogok, szakszervezeti jogok, egészség, testi épség, stb.);
- egyre inkább érdeklődnek a makrokörnyezetük iránt; ennek megfelelően minél inkább azonosítják magukat a vállalattal, annál fontosabbá válik a számukra a vállalati társadalmi felelősségvállalás.

A fentiek könnyen lehetnek értékvesztő kérdések és akár eldönthetik, hogy az emberek milyen munkahelyet választanak maguknak.

Kormányzat, szabályozó hatóságok

A kormányzatok világszerte komoly intézkedéseket tesznek, gazdasági és egyéb programokat indítanak annak érdekében, hogy növeljék a környezettudatosságot, és azonnali lépések történjenek a klímaváltozás megállítására és a Föld ökoszisztémájának javítására. Ennek megfelelően a szabályozó hatóságok mindent arra ösztönzik a vállalatokat, hogy minőségi ESG adatokat szolgáltatassanak strukturált formában. A Nem Pénzügyi Jelentési Irányelv (2014/95/EU) Európában megköveteli, hogy bizonyos társaságok ESG tartalmakat is szerepeltessenek az éves beszámolóikban. Ezek a trendek és a szabályozási környezet várhatóan erősödni fog a következő években (bővebb információk a **Szabályozási Környezet** fejezetben).

Tőzsdék

A világ tőzsdéi katalizátorai lehetnek a fenntarthatósági törekvéseknek és segíthetnek a tőzsdei társaságoknak abban, hogy megfeleljenek az ilyen irányú elvárásoknak. Az ENSZ Fenntartható Tőzsdék (Sustainable Stock Exchanges SSE) keretében végzett munkájának eredményeképp számos tőzsde kiadott ESG jelentési útmutatókat, hogy orientálják a társaságokat és segítsék nem pénzügyi jelentési gyakorlatuk fejlesztését.

Beszállítók, vevők

Az ESG jelentések és a transzparencia egyre fontosabbá válik a beszállítói hálózatokban is. Azok a társaságok, amelyek valóban magukénak érzik a társadalmi felelősségvállalást, megkövetelik a beszállítóiktól is, hogy ugyanezeknek az elvárásoknak és értékeknek megfeleljenek (ld. etikus beszerzések). Az ESG megfelelés fontos kiválasztási kritérium lehet.

A szolgáltatások és termékek vásárlói, végfelhasználói szintén tudatosak abban, hogy olyan vállalkozásoktól vásároljanak, amelyek nagyobb hangsúlyt helyeznek a termék biztonságára, a környezetvédelemre és a társadalmi problémákra. Az ESG ügyek előtérbe helyezése versenyelőnyt jelenthet, különösen bizonyos iparágakban.

Média, nyilvánosság

A fenntarthatóság kivételes médiafigyelmet és közérdekűt generál az utóbbi években. Különösen a nyilvánosan működő tőzsdei társaságokra nehezedik nyomás és elvárás a társadalmi szempontból felelős működés iránt. A nem pénzügyi kérdésekben való átláthatóság általában növeli a kedvező médiafigyelmet, továbbá bizonyos hírgyőztesek az ESG stratégiájuk alapján rangsorolják a társaságokat, amely hozzáadott értéket képvisel számukra.

Közvetítők (minősítő szervezetek, adatszolgáltatók, rangsorok, indexek)

Az elmúlt évtizedben sok cég specializálódott arra, hogy ESG szabványokat és értékeléseket fejlesszen ki (bővebben erről az **ESG minősítő szervezetek** fejezetben). Szintén egyre inkább elfogadottá válik, hogy a magas ESG minősítéssel rendelkező társaságok rendszerint felülmúlják versenytársaikat gazdasági téren is, amivel a szigorúan *for-profit* befektetők számára is kedveznek. Az ESG minősítések ezért fontos szerepet töltenek be az elemzésekben és a vállalatértékelésekben.

Lehetséges érdekcsoportok

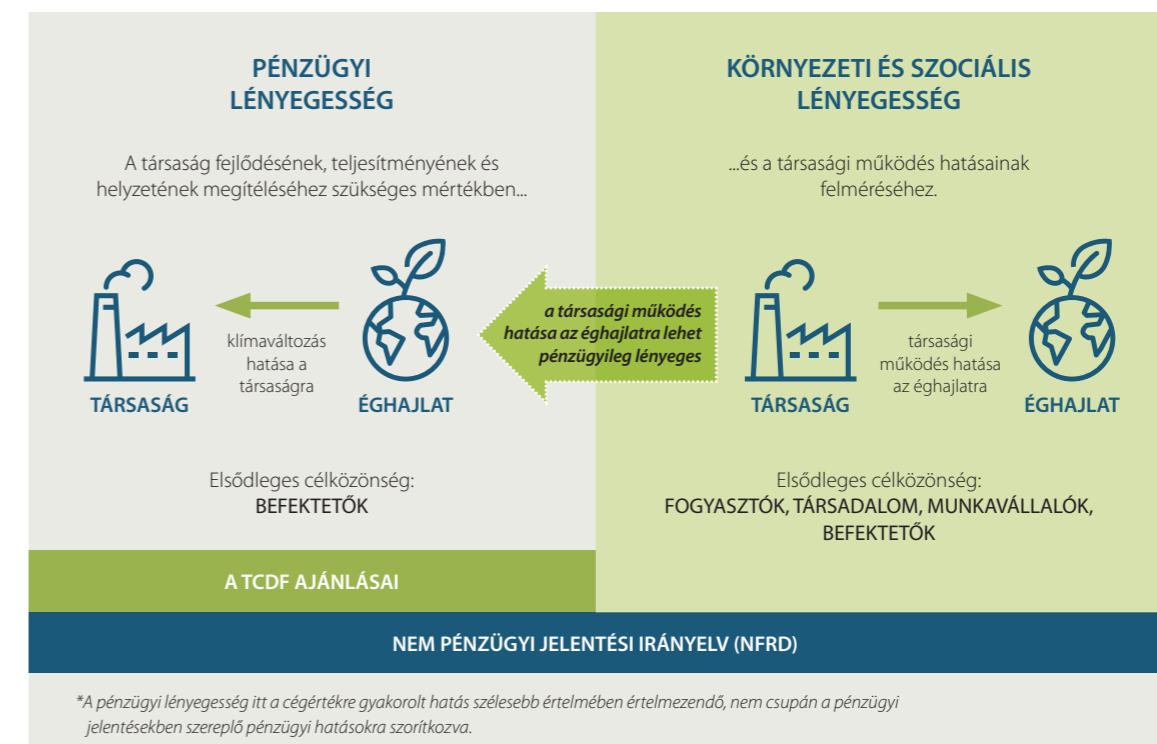
Néhány civil (nem-kormányzati) szervezet szintén erőteljesen részt vesz környezetvédelmi és társadalmi ügyekben. Ezek között lehetnek nemzetközi vagy helyi szervezetek, és néhányan komoly befolyásra tettek szert az elmúlt időben, amelyek szintén formálják az ESG-t (az ENSZ Környezetvédelmi Programja, UN Women, stb.).

Lényegesség

Az ESG jelentések központi kérdése a lényegesség koncepciója, ami a számvitelben használt lényegesség elvén alapul, amely ezt a beszámoló adatait felhasználók döntéseit befolyásoló információként definiálja. Tekintettel arra, hogy a nem pénzügyi jelentések tartalma kevésbé szigorúan szabályozott a pénzügyi jelentésekhez képest, a jelentés tartalmi meghatározásának feladata magára a jelentéstevőre hárul. Az ESG szabványok a lényegesség alapelvén keresztül csak útmutással és ellenőrző pontokkal szolgálnak a folyamatokra.

Annak ellenére, hogy mind a fenntarthatósági, mind a pénzügyi lényegességi kérdéseket szokták vizsgálni társasági szinten, az egymáshoz való viszonyukra és egymásra gyakorolt hatásukra vonatkozó elemzések

meglehetősen ritkák. A lényegesség elve a legtöbb nem pénzügyi jelentési standard esetében, valamint az EU jogszabályokban a kettős lényegességre épül, vagyis a pénzügyi lényegességre és a környezeti és társadalmi lényegességre. A pénzügyi lényegesség ebben a megközelítésben annak a vizsgálatát tartalmazza, hogy milyen hatással van a klímaváltozás a társaságra – ez az információ különösen fontos a befektetők számára. Erre a megközelítésre alapulnak a TCFD ajánlások. Ezzel szemben a környezeti és társadalmi lényegesség azt vizsgálja, hogy a társaság működése hogyan hat az éghajlatra, a környezetre, a társadalomra. Bizonyos esetekben a társaság működésének hatása az éghajlatra pénzügyi szempontból is lényegesnek tekinthető⁷.

Forrás: A TCFD ajánlásai az éghajlattal kapcsolatos információk jelentésére

⁷ Guidelines on reporting climate-related information, European Commission Directorate-General for Financial Stability, Financial Services and Capital Markets Union, European Commission [2019]

Az ESG jelentésekben a lényegesség eszköz arra, hogy azonosítsa az adott szervezet szempontjából legfontosabb, legrelevánsabb témákat. Az egyes jelentési rendszerek lényegességi megközelítése eltérő, ahogyan az egyes társaságok erőforrásigénye is eltérő. Ettől függetlenül, a lényegességet valamennyi jelentési szabvány központi kérdésnek tekinti.

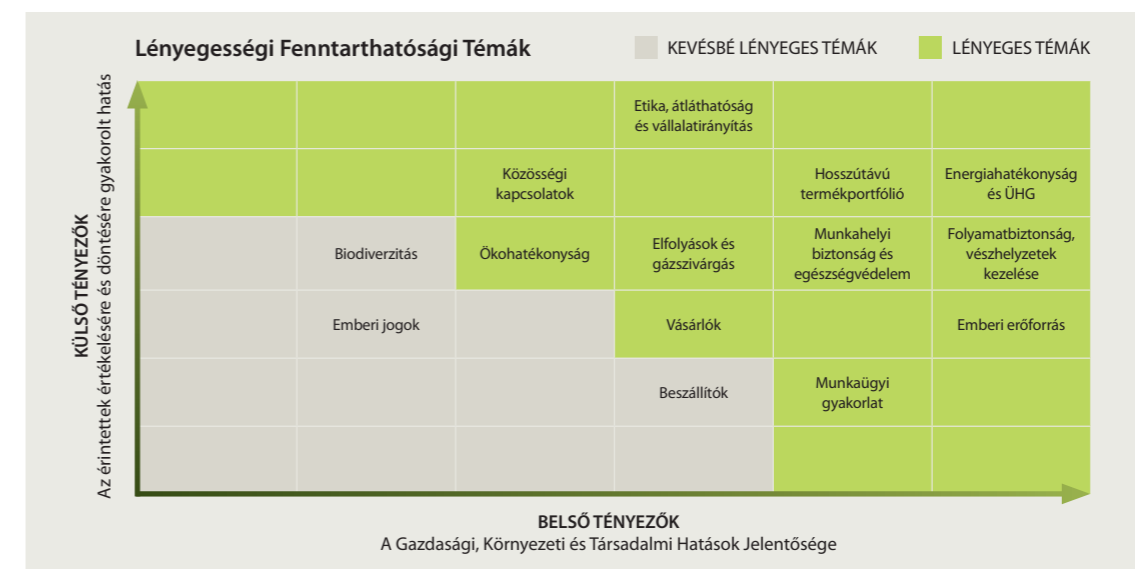
A lényegesség tekinthető a különböző témák relatív fontossága analógiájának is, ami egyes iparáganként akár nagymértékben is különbözhet. A különböző ESG témák lényegességének meghatározása segítséget nyújt annak a meghatározásában, hogy mely elemeket szükséges beépíteni a jelentésbe, ezért ez igen kritikus feladat.

A lényegesség meghatározása során alkalmazott egyik megközelítés, hogy azt vizsgáljuk, mi hat az érdekeltek véleményére és az ő döntéseikre (külső tényező), továbbá, hogy ezeknek a hatásoknak mi a társadalmi, környezeti és gazdasági jelentősége (belső tényező). Az összes releváns ESG téma fenti két tényező szerinti értékelése során a lényegességi vizsgálatnak meg kell határoznia a lényegességi küszöböt, pl. mind a külső, mind a belső tényezők fontossági szintjét, amely felett egy adott ügy lényegesnek tekinthető, és ezért arra a jelentésben ki kell térni.

Példával illusztrálva a MOL Csoport a fenti külső-belső elemzést használja a lényeges témák azonosítására. A MOL Csoport az alábbi lényegességi mátrixot alkalmazza, a zöld színnel jelzett témák a lényegesek.

A MOL Csoport lényegességi elemzése a Global Reporting Initiative (GRI) követelményein alapul, azonban vannak eltérő megközelítések is. A Tőzsdék Világszövetsége (World Federation of Stock Exchanges - WFE) a *WFE Guidance and Metrics* (2018 júniusi kiadás) elnevezésű kiadványban egy konkrétabb definícióval próbálja támogatni a tőzsdéket és a jelentéseket közé tevő társaságokat, a következőképpen:

- A Nemzetközi Számviteli Szabványok (IAS)⁸ oly módon határozza meg a „lényeges” információt, hogy az minden olyan információt átfogja, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása befolyásolhatja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit.
- Az International Integrated Reporting Council - IIRC⁹ azt ajánlja, hogy egy téma akkor minősüljön lényegesnek, ha az releváns (azaz valószínűleg hatással van az értékteremtésre), és kellőképpen fontos abban az értelemben, hogy tudott vagy lehetséges hatása van az értékteremtésre is, figyelembe véve ennek a hatásnak a mértékét és a bekövetkezésének valószínűségét.
- A Sustainability Accounting Standards Board - SASB¹⁰ az USA Legfelsőbb Bíróságának meghatározását használja a lényegesség definiálására, amely szerint az információ akkor lényeges, ha „számottevő a valószínűsége annak, hogy az elmulasztott körülmény nyilvánosságra hozatalát az észszerűen eljáró befektető úgy értékelné, hogy az a rendelkezésre álló információk alapján kialakított 'összképet' lényegesen megváltoztatná”.

Forrás: MOL Csoport Integrált éves beszámoló – 2019

⁸ <https://www.ifrs.org/-/media/project/definition-of-materiality/exposure-draft/ed-definition-of-material.pdf>

⁹ https://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/11/1315_MaterialityinIR_Doc_4a_Interactive.pdf

¹⁰ <https://www.sasb.org/standards-overview/materiality-map/>

B

**A jelentések tartalma,
minősége, formátuma
és gyakorisága**

A jelentések tartalma, minősége, formátuma és gyakorisága

Az ESG elvek tulajdonképpen egy szabvány keretrendszert adnak, amelynek mentén a vállalat és a befektetői megmérhetik a társaság működésének és hosszútávú stratégiájának szélesebb értelemben vett hatásait. Az ESG témákról szóló jelentések legfőbb célja, hogy bemutassák, hogyan integrálódnak az ESG ügyek a döntéshozatalba, ezért az ESG jelentésekben szereplő információknak meg kell felelnie a társaság vezetői által az üzleti döntések kialakítása során felhasznált információknak.

Kezdő lépésként a jelentéstevő társaságoknak meg kell határozniuk a cégen belüli szerepköröket és felelősöket, akik az ESG értékelés és jelentés szempontjából relevánsak. Mint sok egyéb feladat esetében, az ESG jelentések során is javasolt az alulról építkezés. A különböző szervezeti egységeket, pl. a pénzügy, befektetői kapcsolattartás, kommunikáció, alaptevékenység, kockázatkezelés, környezetvédelem, HR, beszerzés, jog, érdemes bevonni ebbe, hogy az általuk hozzáadott információk beépülhessenek a jelentésbe. A legtöbb nagyvállalatnak van már külön fenntarthatósági szervezeti egysége, amely kritikus és integráló szerepet játszik az ESG jelentéstételben, azonban az ESG jelentés elkészítése nem tekintendő az ő egyedüli és exkluzív feladatuknak. Javasolt, hogy az ESG tényezők kerüljenek be a vezetők mindennapi munkafeladatai közé, biztosítva ezzel, hogy integráns részévé váljanak az üzleti stratégiának, a szervezeti kultúrának és a társaság gyakorlati működésének. Szintén fontos, hogy a menedzsment és az igazgatóság is kiemelkedő szerepet töltsenek be az ESG jelentések integrációjában és felügyeletében.

A jelentés tartalma

Azon túl, hogy azonosításra kerültek azok a lényeges elemek, amelyek szignifikánsan befolyásolják az ESG jelentés tartalmát, a társaság érdekelt partnerei és a jelentési szabványok további elvárásokat támaszthatnak a jelentés tartalmával szemben.

Javasolt, hogy az ESG jelentés:

megbízható adatokra épüljön

tartalmazza az összefüggéseket

reflektáljon a jelentős gazdasági, környezeti és társadalmi hatásokra

elérhető legyen minden érdekelt számára

Megbízható adatgyűjtés

A megbízható és teljes körű ESG adatgyűjtés elengedhetetlen. Az elérhető adatok minősége jelentősen meghatározza a döntési képességeket és a teljesítményt. Az adatgyűjtés erőforrásigényes feladat, amelyre kellően fel kell készülni a jelentés elkészítésének időhorizontja szempontjából is. Olyan belső rendszerek, mint a belső ellenőrzés, kockázat- és adatkezelés, és a validálási rendszerek kitűnő forrását jelenthetik az ESG információknak. Ha a belső értékelés arra az eredményre jut, hogy ezek a meglévő rendszerek nem alkalmasak megbízható, összehasonlítható és koherens ESG adatokat szolgáltatni, akkor a társaság dönthet úgy, hogy beruház a jelentéstételi kapacitások bővítésébe. Fel kell tárnai és intézkedéseket kell kidolgozni az adatgyűjtési hiányosságokra, és ezeket szerepeltetni szükséges a jelentésekben is.

Az összefüggések feltárása

Az ESG információkat közlő szervezetek igen eltérő iparágakban tevékenykednek, különböznek méretben, földrajzi elhelyezkedésben, így az ESG információk kontextusa különösen fontos annak érdekében, hogy az érdekelt felek megfelelően értékeljék és értelmezzék az adatokat.

Az iparági, regionális, földrajzi, vagy társaság specifikus adatokon kívül a jelentésnek ajánlott a tágabb összefüggésekre vonatkozó információkat is tartalmaznia. Ez megkívánja, hogy a társaság megértse azokat a globális, regionális és lokális tényezőket, amelyek az ő ESG teljesítményére vagy magára a kontextusra, és így az olvasók általi befogadásra is hatással lehetnek.

Reflektálás a jelentős gazdasági, környezeti és társadalmi hatásokra

A jelentésben szereplő információknak kiegyensúlyozott képet kell adniuk a társaság által kifejtett mind pozitív, mind negatív gazdasági, környezeti és társadalmi hatásokról, és ezáltal lehetővé tenni, hogy az érintettek megítélhessék a vállalat ESG teljesítményét.

Az egyes témák kiválasztásánál, amint azt az érdekelt felekről és a lényegességről szóló fejezetekben kifejtettük, figyelembe kell venni mind a jelentéssel megcélzott

érdekelti csoportok, mind a szélesebb közvélemény érdeklődésére számot tartó tényezőket.

Elérhetőség

Az ESG riportokban szereplő információk gyakran túlságosan technikaiak, így az érdekeltek számára történő megfelelő feldolgozást biztosító hozzáférés kulcsfontosságú. A jelentésben szereplő információ tartalmazhat az adott téma szakértői számára értelmezhető adatokat, de fontos, hogy ugyanakkor a jelentést minden érdekelt értelmezni tudja.

Minőség

A befektetők azt kívánják megérteni, hogy hogyan kapcsolódnak az ESG információk a társaság üzleti stratégiájához és pénzügyi teljesítményéhez, és fontosnak tartják, hogy az ESG jelentések térjenek ki a múltbéli társasági és iparági trendekkel, vállalati célokkal, releváns arányszámokkal, iparági átlagokkal és a pénzügyi eredményekkel / teljesítménnyel való összehasonlításra is. A kiválasztott indikátorok lehetnek általánosak, iparág- vagy társaság-specifikusak, és a jelentéstevő társaságoknak érdemes egy megbízható folyamat eredményeképp kiválasztott és széles körben elfogadott indikátorokat használniuk.

A kvalitatív narratívák helyett a kvantitatív adatokra mutatkozik erősebb igény, mivel ezek alkalmasak különböző időhorizontokon keresztüli összehasonlításra az adott társaságon belül, továbbá a hasonló társaságok hasonló adatai vonatkozásában is. A kvantitatív adatok emellett támogatják a befektetések értékelését és a hitelminősítés során használt modelleket.

Az ESG jelentésekben javasolt bemutatni és elmagyarázni a használt mutatók év/év bekövetkezett változásait, és ajánlott szerepeltetni azt is, mi a társaság megítélése arról, hogy ezek hogyan változhatnak a jövőben. A jelentéseknek szintén érdemes feltárni az alkalmazott adatgyűjtési módszertanokat és megindokolni, miért ezek kerültek kiválasztásra. A társaságnak, amennyiben lehetséges, szükséges kimutatnia az összefüggéseket az ESG számok és a pénzügyi teljesítmény között, és illusztrálni, hogy az egyes ESG kezdeményezések hogyan járulnak hozzá a növekedéshez, a termelékenységhez és a kockázatkezeléshez pénzügyi értelemben. Ajánlott, hogy az összehasonlítható kvantitatív információ az elmúlt három pénzügyi év adatait tartalmazza.

Az ESG jelentésekben szereplő információ tekintetében javasolt, hogy azok legyenek:

Pontosak

Kiegyensúlyozottak

Összehasonlíthatóak és konzisztensek

Aktuálisak

Megbízhatóak

Pontosság

Az információknak kellően pontosnak kell lenniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék a befektetők és az egyéb érdekeltek számára, hogy felmérjék a társaság tevékenységének és működésének az eredményeit.

Az ESG információt közzé tevő vállalatoknak ugyanazokat az alapelveket javasolt alkalmazniuk az ESG adatokra, mint a pénzügyi adatokra. Az ESG jelentésekben szereplő adatoknak tartalmazniuk szükséges, hogyan kerültek összegyűjtésre, van-e bármilyen bizonytalanság, korlátozottság az adatok tekintetében. A társaságnak meg kell őriznie azokat az evidenciákat, amelyek igazolják, hogyan használta az adatforrásokat. Az alapvető kiindulási feltételezéseket szintén világosan szerepeltetni szükséges. Nyers és feldolgozott adatok is felhasználhatók a jelentésben.

Kiegyensúlyozottság

A jelentésnek objektív képet kell nyújtania, és tartalmaznia mind a kedvező, mind a kedvezőtlen, mind a negatív,

mind a pozitív hatásait a társaság működésének. Egyes tényezők mellőzése vagy elkendőzése bizonytalanságot vagy akár bizalmatlanságot eredményezhet a befektetők és az érdekeltek részéről. A bonyolultabb témákat alaposan szükséges megmagyarázni és kommentálni. A leszűrt tanulságok és a negatív tapasztalatok miatt bevezetett változtatások bemutatása alkalmas lehet arra, hogy a társaság kinyilvánítsa elkötelezettségét a befektetők őszinte és nyitott megközelítése iránt.

Összehasonlíthatóság és konzisztencia

A jelentésben szereplő információknak egy bizonyos időhorizontot kell átfognia a társaság teljesítményét illetően, és alkalmasnak kell lennie arra, hogy az összehasonlítható legyen más szervezetek teljesítményével.

Az összehasonlíthatóság biztosítása érdekében javasolt globális szabványok használata az ESG jelentésekben. Az összehasonlíthatóságot és a konzisztenciát olyan indikátorok és mérőszámok teszik lehetővé, amelyeket az adott üzletágban széles körben használnak, és a társaságoknak törekedniük szükséges arra, hogy a szektortársaikhoz hasonló módon jelentsenek. Az adatgyűjtésre és -feldolgozásra használt módszertanoknak konzisztensnek kell lenniük az előző években használt módszertannal, és amennyiben az adatgyűjtési metodika vagy a kiinduló alapvető feltételezések megváltoznak, a változásokat szükséges megmagyarázni. Ha a változások jelentősek, újra kell kalkulálni az előző évi adatokat az új módszertannal vagy feltételezésekkel az összehasonlíthatóság megteremtése érdekében.

Aktualitás

Javasolt, hogy az ESG jelentések és az abban szereplő adatok illeszkedjenek az éves jelentési naptárhoz, és igazodjanak a társaság üzleti évéhez. A befektetők és egyéb érdekeltek így egymással párhuzamosan használhatják a két különböző adategyüttest, és lehetőségük nyílik arra, hogy pl. bizonyos ESG adatokat a bevételekkel vagy a munkavállalói létszámmal összevegyék.

Megbízhatóság

A jelentéstevő vállalatoknak javasolt erős belső minőség-biztosítási rendszereket alkalmazniuk, a jelentésekben megjelenő információt az igazgatóságnak, a felügyelő bizottságnak és az audit bizottságnak is ajánlott jóváhagynia, és ezt a tényét a jelentésnek tartalmaznia kell.

Szintén fokozottan ajánlott, hogy az ESG adatok hitelességének erősítése érdekében a társaság külső, megfelelő szakértelemmel rendelkező és független auditort vegyen igénybe. A külső audit terjedelmét és a módszertant a jelentésnek szintén tartalmaznia kell.

A jelentés formátuma és közzétételi csatornák

A jelentés formátuma

Az ESG jelentés része lehet az igazgatóság éves jelentésének, de az beilleszthető a társaság éves beszámolója egyéb részeként is, lehetséges integrált jelentés kiadása, de az is, hogy a jelentés önállóan jelenjen meg, sőt a fentiekől eltérő közzététel is elképzelhető. A különböző formátumok különböző előnyökkel járnak, a társaságoknak kell eldönteniük, melyik típus a legmegfelelőbb a számukra és a befektetők számára. Függetlenül a választott közzétételi csatornától, a jelentésnek ki kell elégítenie a vonatkozó jogszabályi elvárásokat, és könnyen elérhetőnek kell lennie a társaság weboldalán.

Az ESG jelentéseknek négy tipikus kategóriája létezik:

Egyszerű jelentések	Szabványosított jelentések	Tanúsított vagy hitelesített jelentések	Integrált jelentések
nem pénzügyi jelentések, amelyek a társaság számára fontos környezetvédelmi, társadalmi és vállalatirányítási kérdésekről tartalmaznak információkat, de nincsenek összhangban a jelen Útmutatóban is hivatkozott egyetlen ESG szabvánnyal sem. ➔ <i>Példa az egyszerű jelentésre a Borsodi Sörgyár Kft. 2019. évi Fenntarthatósági Jelentése.</i>	olyan jelentések, amelyek valamelyik szabványnak megfelelően készültek. ➔ <i>Példa a szabványosított jelentésre a Szerencsejáték Zrt. 2019. évi Fenntarthatósági Jelentése.</i>	olyan szabványosított jelentések, amelyeket külső, független harmadik személy tanúsított. ➔ <i>Példa tanúsított jelentésre az OTP Bank Nyrt. 2019. évi Fenntarthatósági Jelentése.</i>	egy integrált jelentési szabványnak megfelelően elkészített jelentések, amelyek mind pénzügyi, mind ESG szempontból bemutatják a társaság teljesítményét. ➔ <i>Példa az integrált jelentésre az ALTEO Nyrt. 2019. évi Integrált Jelentése.</i>

Az erre dedikált önálló jelentés minden bizonnyal nagyobb fokú rugalmasságot és egyértelműséget biztosít, és a specifikus információk önmagukban talán könnyebben átadhatók, hiszen nem szükséges, hogy ezek igazodjanak az éves beszámoló stílusához. **A nem pénzügyi jelentéstételt most kezdő társaságok számára talán könnyebb egy önálló jelentést készíteni.** Az önálló jelentés lehetővé teszi, hogy az ESG adatokat a társaság általa szabadon választott formában jelenítse meg, olyan táblázatokat, grafikonokat használjon, amit szeretne, anélkül, hogy a pénzügyi jelentésben használt módszerekkel ezt harmonizálnia kellene. Hátránya, hogy a jelentések szétválasztása azt sugallhatja, hogy a társa-

ság a fenntarthatóságot vagy más ESG témát elkülönülten kezeli a főtevékenységtől, ezért ezzel óvatossággal kell bánni, például keresztivalkozások alkalmazásával: az éves beszámolóban szereplő legfontosabb adatokra és tényezőkre az önálló ESG jelentésnek is ki kell térnie és hivatkoznia kell rájuk.

Ha a jelentés elkülönül a pénzügyi jelentésektől, akkor is javasolt, hogy a két jelentés azonos időszakot fogjon át, így a pénzügyi információkat az ESG információkkal összevetve lehet értékelni és elemezni. Szintén fontos az összehangoltság biztosítása a különféle kommunikációs csatornák használatában.

A magyar **Számviteli törvény** (2000. évi C. törvény a számvitelről) a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősülő vállalkozások számára előírja, hogy üzleti jelentésükben nem pénzügyi információkat tegyenek közzé, de a társaság ezen felül is határozhat úgy, hogy bizonyos ESG információkat közzétesz a pénzügyi jelentéseiben anélkül, hogy ezt jogszabály kötelezően előírja.

Fontos előnye annak, ha az ESG információk az éves beszámolóban szerepelnek integráltan, hogy az ESG adatgyűjtés, adatfeldolgozás és validálás olyan folyamatokba illeszkedik, amelyeket a társaság már régóta használ. Szintén előny, hogy az ESG adatok a pénzügyi információkkal pontosan azonos időben állnak a befektetők rendelkezésére. Hátrány ugyanakkor, hogy az integrált jelentés hossza és bonyolultsága aggályos lehet, ami ahhoz vezethet, hogy a társaság elhagyja belőle bizonyos ESG információkat. Továbbá, az ESG témák nem mindig illeszkednek szervesen az éves beszámoló szerkezetébe.

Minden bizonnyal a jövő szabványosított ESG jelentési formátuma az integrált jelentés lesz, ahol a pénzügyi és nem pénzügyi információk egyetlen jelentésben szerepelnek. A nagyobb tőzsdei társaságoknak érdemes lehet ezt a formát és megközelítést választaniuk, ez a módszer teljesebb és tömörebb bepillantást biztosít a befektetők számára a társaság teljesítményébe. A jelentés terjedelme szintén aggályos lehet, azonban a jelentéstevőknek óvatosan kell eljárniuk, amikor kihagynak bizonyos információkat, és biztosítaniuk szükséges, hogy a legkritikusabb ESG területek nem hiányozhatnak. A jelentéstevő társaságoknak figyelemmel kell lenniük arra is, hogy a jelentésüket

A jelentéstétel ütemterve

Az egyes jelentési szintek elérése eltérő erőforrásokat követel. A jelentések elkészítése szignifikáns időráfordítással jár. Az alábbiakban két példát említünk a jelentési kapacitások kiépítésére és továbbfejlesztésére.

A jelentési kapacitások kiépítése

Az ESG jelentések tartalma attól a szabványtól függ, amit a társaság erre kiválaszt, és azt nagy mértékben korlátozzák az adatgyűjtésre rendelkezésre álló lehetőségek. Az ESG jelentéstétel területén kezdő társaságok számára jelentős nehézséget okozhat a közzétételi standardoknak megfelelő adatok összegyűjtése. Ezért szükséges felmérni az adatgyűjtési rendszerekben fennálló hiányosságokat. Az adatgyűjtési rendszerekben fennálló hiányosságok elemzése azonosítani tudja az adatgyűjtés fejlesztésének lehetőségeit és azt, hogy a szabványok teljesítése érdekében milyen adatokra lesz szükség. A hiányosságok elemzése utáni első évben intenzív adatgyűjtést követően készülhet egy egyszerű jelentés. Az adatgyűjtési rendszerek korábban feltárt fejlesztési igényeinek végrehajtását követően a második jelentés már lehet egy szabványosított jelentés. Figyelembe kell venni azonban, hogy a tanúsítás új követelményeket támaszt, ami további erőforrásokat igényel. A tanúsítás elérése lehet egy három éves kapacitás-fejlesztési ütemterv végcélja.

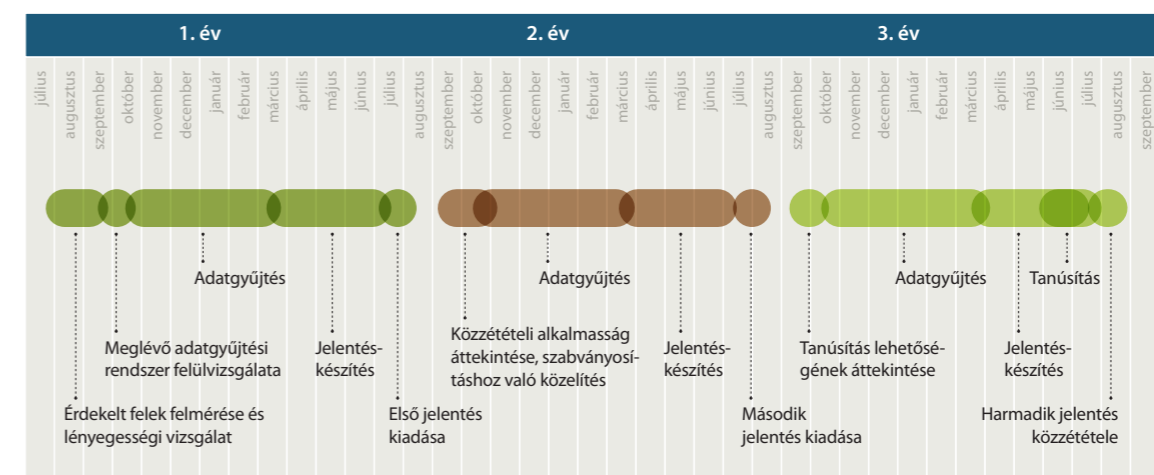
olvasó befektetőknek és egyéb érdekelteknek különböző ESG igényeik lehetnek. Javasolt, hogy a társaság az integrált jelentéseken túl további, részletesebb ESG információkat is közzétegyen a weboldalán vagy más közzétételi csatornán.

Hasonlóan a pénzügyi jelentésekhez, hasznos lehet az XBRL formátum használata az ESG információkra is, ami egy digitális jelentési nyelv, és meghatározott struktúrában tartalmazza az adatokat, ezáltal javítja az elemzhetőséget.

Közzétételi csatornák

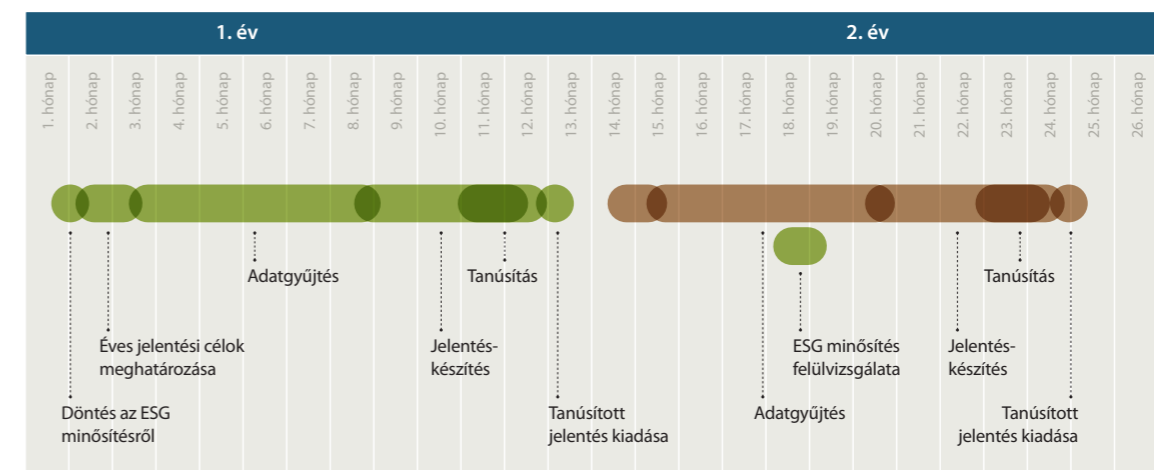
A megfelelő közzétételi csatornákat úgy szükséges kiválasztani, hogy minden érdekelt könnyen és időben tudjon hozzáférni a jelentésekhez. A társaságnak tisztában kell lennie a célközönség preferált ESG információforrásaival, amit rendszeresen frissíteni érdemes.

Az egyes információk igények eltérők lehetnek, ezért a társaságoknak javasolt különböző kommunikációs csatornákat használni, így az információ a teljes célközönséghez eljuthat. Az ESG információk közzétételére használt csatornák kiválasztása szintén függ a társaságra irányadó szabályozási környezettől, és az üzleti és a kommunikációs stratégiájától. A nemzeti nyelv mellett érdemes a jelentéseket egy a nemzetközi befektetők által használt világnyelven is közzétenni. Tanácsos az **ESG jelentéstételt az érdekelt partnerekkel való folyamatos párbeszédként felfogni, ahelyett, hogy a jelentéseket periodikusan, frissítések és utánkövetés nélkül publikálják, és javasolt a befektetőket érdeklő témákra folyamatosan kitérni és válaszolni a kérdéseikre.**

A jelentési kapacitások továbbfejlesztése

A jelentések terén jártasabb társaságok, akiknek már auditált szabványosított vagy integrált jelentésük van, fontolóra vehetik az ESG teljesítményük közzétételére szolgáló csatornák, illetőleg a tartalom továbbfejlesztését. Az ESG minősítés elérése lehet egy továbblépés a társaság jelentési képességei terén. Miután meghatározásra kerültek a társaság által az ESG minősítés eléréséhez szükséges teendők, az első év szolgálhat a minősítéshez használt bázisnévként, amelyre vetítve meg lehet határozni az elért eredményeket, az új adatgyűjtési szükségleteket és a közzétételi lehetőségeket. Az első ESG minősítés felülvizsgálata támogatja a második év jelentési folyamatait.

Jelentési gyakoriság

Általános piaci gyakorlat, hogy az ESG jelentések legalább évente kerülnek közzétételre. Tőzsdei társaságok esetében az ideális közzétételi módja ezeknek a riportoknak az azonos évre vonatkozó éves pénzügyi beszámolóval együtt történő közzététel. Néhány iparágban egy jelentés 2 évet fed le. Nem tőzsdei társaságok általában a naptári év elején kezdik elkészíteni a jelentésüket, és azt össze publikálják.

A gyakoriságot illetően szükséges lehet rendkívüli közzétételek formájában korábban közzétenni információkat a bekövetkezett jelentős eseményekről, incidensekről ahelyett, hogy ezzel a társaság megvárna a következő évi rendes jelentést. A különféle gyakorisággal kibocsátott jelentések tartalma eltérhet.

Szabályozási környezet

Szabályozási környezet

Világszerte számos jogszabály van már most is hatályban, amelyek jogi értelemben köteleznek egyes vállalatokat arra, hogy ún. nem pénzügyi információkat tegyenek közzé, és az általános várakozás az, hogy az ilyen információk közzététele egyre több területen és egyre részletesebb mértékben lesz kötelező, nemcsak a nagyvállalatokra, hanem a közepes, de akár a kisebb méretű cégekre egyaránt.

Az alábbiakban egy rövid összefoglalást kívánunk nyújtani a fenntarthatóságra és nem pénzügyi közzétételekre vonatkozó nemzetközi, EU és a hazai jogi szabályozási környezetről, annak fejlődéséről és főbb mérföldköveiről¹¹.

Előzmények

Az ESG kifejezés először a szójátékot tartalmazó, nehezen lefordítható, 'Who Cares Wins' című, 2005-ben megjelent tanulmányban fordult elő, amelynek elkészítését az ENSZ és vezető pénzügyi intézmények támogatták. A dokumentum arra vonatkozó ajánlásokat tartalmaz, hogy hogyan lehet környezetvédelmi, társadalmi és irányítási kérdéseket jobban integrálni az elemzésekbe, az eszközkezelésbe és a befektetési szolgáltatásokba.

2015-ben az ENSZ elfogadta a **2030-ig szóló Fenntartható Fejlődési Stratégiát, amely 17 Fenntartható Fejlődési Célt** (Sustainable Development Goals - SDG)¹² jelöl ki, koncentrált intézkedésekre hívja fel az emberiséget a bolygó számára egy befogadó, fenntartható és stabil jövő létrehozása érdekében, és három alapvető területet kíván összehangolni: a gazdasági növekedést, a társadalmi befogadást és a környezet védelmét.

A **párizsi klímaegyezmény¹³ (PCA)**, amely az SDG által megfogalmazott célokra épül, az első univerzális és jogi kötőerővel bíró globális klímaváltozás-elleni egyezmény, amelyet a párizsi klímakonferencián fogadtak el 2015 decemberében. Az egyezmény a klímaváltozás veszélyeinek leküzdésére határoz meg egy globális intézkedési keretrendszert, azzal a céllal, hogy a globális felmelegedést jóval 2°C alatt tartsa, és erőfeszítéseket tegyen arra, hogy ez inkább 1,5°C alatt maradjon, továbbá tartalmaz elköteleződést arra is, hogy pénzügyi támogatást kapjanak az alacsony karbonkibocsátású és az éghajlat fenntarthatóságát célzó fejlesztések.

Az EU négy fő célkitűzést határozott meg, amelyeket a jogi szabályozásnak támogatnia kell:

- Mivel az ENSZ Fenntartható fejlődési céljainak (SDG) és a Párizsi Klímacéllokhoz az elérésére a közfinanszírozás nem elegendő, **a fenntarthatóságot szolgáló tevékenységek irányába további finanszírozást szükséges csatornázni** (és ehhez a fenntartható és nem fenntartható tevékenységek definiálására lesz szükség).
- **Az ún "greenwashing" elkerülése** érdekében (amikor bizonyos tevékenységeket vagy termékeket „zöldnek” jelölnék meg, de valójában ezek nem fenntartható tevékenységek vagy termékek) egy **harmonizált besorolási rendszer és szabványosított benchmark szabályok bevezetése szükséges.**
- Az előző két cél elérése érdekében **megfelelő közzétételi kötelezettségeket** kell bevezetni, ami megjeleníti az egyes termékek vagy portfóliók kitétségét az ESG kockázatoknak, és fordítva.
- Továbbfejlesztett **kockázatkezelési és prudenciális intézkedésekre** van szükség, amelyek megkövetelik a vállalatoktól, hogy **felmérjék az ESG kockázati kitétségüket** mind az általuk előállított vagy forgalmazott termékek, mind maga a vállalat vonatkozásában.

Már hatályba lépett ESG közzétételi szabályok

A Nem Pénzügyi Jelentési Irányelv (Non-Financial Reporting Directive - NFRD)¹⁴; 2014/95/EU Irányelv a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalatok és vállalatcsoportok általi közzététele tekintetében történő módosításáról) megköveteli a közérdeklődésre számot tartó nagyvállalatoktól (az 500 főt meghaladó létszámú munkavállalót foglalkoztatóktól), hogy bizonyos információkat szolgáltatassanak a működésükről, és arról, hogyan kezelik a társadalmi és környezeti kihívásokat annak érdekében, hogy ez a befektetőknek, fogyasztóknak, politikai döntéshozóknak és egyéb érdekelteknek segítséget nyújtson ezen társaságok nem pénzügyi teljesítménye értékelésében; továbbá, arra ösztönzi a jelentéstevő társaságokat, hogy felelős hozzáállást alkalmazzanak az üzletmenetük során (különösen a munkavállalói jogokat, a vezető testületi diverzitást, az emberi jogokat, a korrupcióellenes fellépést illetően). Az érintett társaságoknak 2017 óta kötelező nem pénzügyi információkat közzétenni az éves beszámolóikban.

Az NFRD-nek megfelelő nem pénzügyi jelentés készítésének kötelezettsége (az éves beszámoló keretében) 2016-ban került beépítésre a **Számviteli törvénybe** (2000. évi C. törvény a számvitelről). A kötelezettség csak a közérdeklődésre számot tartó nagyvállalatokra vonatkozik. A számviteli törvény szerint a nem pénzügyi kimutatásnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a vállalkozás üzleti modelljének rövid leírása;
- a vállalkozásnak a környezetvédelemmel, a szociális és foglalkoztatási kérdésekkel, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a korrupció elleni küzdelemmel és a megvesztegetéssel kapcsolatban követett politikáinak leírása, utalva az alkalmazott átvilágítási eljárásokra;
- a fenti politikák eredményei;
- a fenti témakörökkel kapcsolatos lényeges kockázatok ismertetése, továbbá annak leírása, hogy a vállalkozás ezeket a kockázatokat hogyan kezeli;
- azon kulcsfontosságú, nem pénzügyi jellegű teljesítménymutatók, amelyek lényegesek az adott üzleti tevékenység szempontjából.

Az NFRD által alkalmazott megközelítésnek megfelelően, ha a vállalkozás nem rendelkezik a fenti politikák valamelyikével, akkor a Számviteli törvény szerint indokolnia kell annak hiányát („betart vagy indokol” elv). Továbbá, a nem pénzügyi kimutatásból kihagyhatók azon információk, amelyek közzététele súlyosan sértene a vállalkozás üzleti érdekét, feltéve, hogy e kihagyás nem befolyásolja a vállalkozás fejlődésének, teljesítményének és tevékenységei hatásának helyes megértését.

A Hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről szóló Irányelv (SRDII)¹⁵; az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/828 Irányelve a 2007/36/EK irányelvnek a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzése tekintetében történő módosításáról) szintén tekinthető fenntarthatósági jogszabálynak, mivel, 2019. június 10-től alkalmazandóan, kötelezően előírja a keresleti oldalon az ESG befektetési stratégia és a szerepvállalási politika elkészítését és további közzétételi kötelezettségeket állapít meg. Az SRDII a magyar jogba a 2019. évi LXVII. törvénnyel¹⁶ került implementálásra.

A Fenntartható Pénzügyi Akcióterv

A legutóbbi ESG-t érintő szabályozások a **Fenntartható Pénzügyi Kezdeményezésből¹⁷** erednek, amelyet az Európai Tanács bocsátott ki, és amelyet számos **Zöld Pénzügyi Kezdeményezés¹⁸** egészít ki, például a **Fenntartható Pénzügyi Akcióterv¹⁹**, amely a következő négy főbb elemből áll:

- a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről szóló rendelet
- a Taxonómia Rendelet
- az Éghajlatváltozási Referenciamutatókról szóló Rendelet
- a (tervezett) EU Zöld Kötvény Standard

A pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről szóló rendelet (Sustainable Finance Disclosure Regulation - **SFDR**²⁰; (Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2088 Rendelete), amely 2021. március 10-től alkalmazandó, **harmonizált átláthatósági szabályokat tartalmaz a pénzügyi piaci szereplők** (portfóliókezelők, alapkezelők, bizonyos biztosítási társaságok) **és pénzügyi tanácsadók által** a

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:02014L0095-20141205>

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32017L0828>

¹⁶ 2019. évi LXVII. törvény a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról - Törvények és országgyűlési határozatok (jogtar.hu)

¹⁷ Financing the climate transition - Consilium (europa.eu)

¹⁸ Sustainable finance | European Commission (europa.eu)

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52018DC0097>

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:02019R2088-20200712>

¹¹ Az EU's ESG szabályozásról jó áttekintést nyújt az alábbi dokumentum: EU Environmental Social Governance (ESG) Regulations Guide by Barrie C. Ingman (FACTSET)

¹² Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development | Department of Economic and Social Affairs (un.org)

¹³ UNTC

fenntarthatósági kockázatoknak a folyamataikba való integrálása és e folyamataik során a fenntarthatóság szempontjából káros hatások figyelembevétele, valamint a pénzügyi termékekről szóló, fenntarthatósággal kapcsolatos információk tekintetében alkalmazandó átláthatósággal kapcsolatban. Az SFDR megköveteli a befektetési vállalkozásoktól, hogy adjanak tájékoztatást az egyes befektetések környezeti fenntarthatóságáról és bármely ESG-vel kapcsolatos állítások megalapozottságáról, továbbá arról, hogy az egyes befektetések milyen kockázati hatást gyakorolnak egyes ESG tényezőkre, illetve, hogy az egyes ESG tényezők milyen kockázatot jelentenek a befektetésekre. A pontos és teljeskörű tájékoztatás elkészítése számos ilyen cég számára jelentős változtatásokat igényel a használt rendszerekben és kontrollokban, valamint igen jelentős ennek az erőforrásigénye is.

2019. december 11-én a Bizottság bemutatta az **Európai Zöld Megállapodást**²¹, ami egy növekedési stratégia azzal a céllal, hogy Európa legyen az első klímasemleges kontinens 2050-re. A Megállapodás részeként a Bizottság 2020. január 14-én bemutatta az Európai Zöld Megállapodás befektetési tervét, amely legalább 1 billió EUR fenntartható befektetést mobilizál a következő évtized során. Ez megteremti a keretrendszerét annak a köz- és magánfinanszírozásnak, amely a klímasemleges, zöld és versenyképes, befogadó gazdaságba történő átmenethez szükséges.

A Taxonómia Rendelet²² (Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 Rendelete a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról) kritériumokat állapít meg annak eldöntésére, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntarthatónak minősül-e, annak megállapítása céljából, hogy egy befektetés környezeti szempontból milyen mértékben fenntartható.

A Taxonómia Rendelet pénzügyi termékeket rendelkezésre bocsátó pénzügyi piaci szereplőkre, valamint az olyan vállalkozásokra vonatkozik, amelyek nem pénzügyi kimutatást, illetve konszolidált nem pénzügyi kimutatást kötelesek közzétenni

A Rendelet kötelezi a pénzügyi piaci szereplőket, hogy a befektetéseket az NFRD alapján besorolják, és közzé tegyenek egy ESG és Taxonómián alapuló elemzést. A Taxonómia Rendelet felhívja a Bizottságot, hogy végrehajtási rendeletekkel határozza meg a környezeti szempontból fenntartható tevékenységek aktuális listáját, azzal, hogy technikai szűrési követelményeket állít fel, ezek a végrehajtási rendeletek azonban még mindig nem véglegesek. A Taxonómia Rendeletet 2023. január 1-től kell alkalmazni, viszont 2022. január 1-től a közérdeklődésre számot tartó nagyvállalatok, akiknek nem pénzügyi kimutatást kell közzétenni, kötelesek a nem pénzügyi jelentésükben szerepeltetni, hogy árbevételük mekkora részaránya származik klímaváltozást enyhítő, klímaváltozás adaptációt segítő gazdasági tevékenységekhez kapcsolódó termékekből vagy szolgáltatásokból és mekkora a tőkekiadásuk részaránya és a működési költségük részaránya a ezen tevékenységekhez kapcsolódó eszközök vagy eljárások viszonylatában. Ez azt jelenti, hogy az érintett társaságoknak meg kell kezdeniük az adatgyűjtést és a szükséges előkészületeket annak érdekében, hogy meg tudjanak felelni ennek a jogszabályi követelménynek a 2021. üzleti évtől kezdődően.

Az új **EU éghajlatváltozási referenciamutatókról szóló Rendelet**²³ (az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2089 Rendelete az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók, a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók és a referenciamutatókra vonatkozó, fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételek tekintetében történő módosításáról - CTBR) két új fajta referenciamutatót vezet be a befektetések által gyakorolt hatás figyelembevételével: a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókat és a kevésbé szigorú uniós éghajlatváltozási referenciamutatókat, és meghatározza ezeknek a benchmarkoknak a minimális követelményeit. A Rendelet kötelezi a referenciamutató-kezelőket, hogy közzé tegyék, hogy a referenciamutatóik beletartoznak-e a fenti kategóriákba, és szintén közzé kell tenniük, hogy ezeket a referenciamutatókat milyen metodikával számolják.

Hazai jogalkotás

A már említett Számviteli törvényen és a kötelezően alkalmazandó EU szabályozáson kívül a Magyar Nemzeti Bank és egyéb intézmények szintén próbálják segíteni a piaci szereplőket az ESG megfelelés terén.

Magyar Nemzeti Bank nagy valószínűséggel ki fog bocsátani implementációs segédanyagokat és magyarázó kommentárokat a piaci szereplők támogatása céljából. A BÉT a jelen kiadvánnyal, továbbá oktatási eseményekkel, konferenciákkal kívánja a kibocsátóit segíteni ezen az úton.

Szükséges megemlíteni még, hogy a Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetsége, a BAMOSZ szintén kiad ajánlást, amely segíti összhangba hozni az alapok ESG besorolását az SFRD rendelkezéseivel.

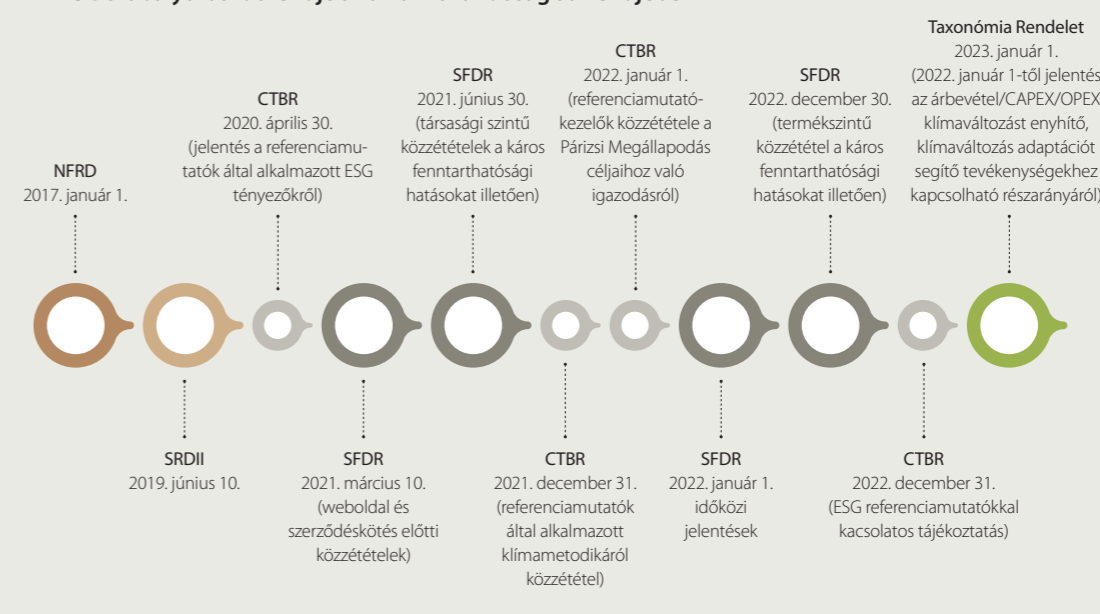
További kezdeményezések

Amint már említettük a **Bevezetésben**, jelen pillanatban nem lehetséges kimerítő és mindenre kiterjedő felsorolást adni az egyes ESG-vel kapcsolatos szabályozásról. A következő években a tervek szerint rengeteg másodszerinti jogszabály (végrehajtási rendelet, technikai szabvány) kerül kibocsátásra az elsőszerinti szabályozás kiegészítésére, amelyek a még fennálló szabályozási hiányosságokat hivatottak pótolni.

Néhány fontosabb folyamatban lévő EU kezdeményezés:

- **EU Zöld Kötvény Szabvány:** jelenlegi legjobb gyakorlatokra alapulva és a Prospektus Rendelet keretein belül, a Bizottság kiadott egy Zöld Kötvény Szabványról szóló Jelentést²⁴ amely a zöld kötvényekre vonatkozó javasolt követelményeket tartalmazza.
- **NFRD felülvizsgálat:** jelenleg is zajlik az NFRD felülvizsgálata, amely a nem-pénzügyi jelentésekkel kapcsolatos gyakorlatok és szabályozás egységesítését célozza.
- **Fenntartható Társaságirányítás:** ez egy új kezdeményezés, amely szerint a felelős társaságirányítási jelentéseket ki kell egészíteni több ESG aspektussal (társadalmi vonatkozásokkal) és a jelenlegi „betart vagy indokol” (comply or explain) elvet pontosabb és szigorúbb szabályokkal javasolja felváltani, továbbá, bizonyos kérdésekben a jelentésektől a kötelező megfelelés irányába mozdulna el. Ez a koncepció jelenleg egyeztetés alatt áll és nagy vitákat vált ki a piaci szereplők körében.
- **IFRS konzultáció:** az IFRS 5 éves felülvizsgálata tavaly megtörtént, amelyben az ESG jelentések is fókuszban voltak, a konzultáció kiértékelése, és a következő lépések bejelentése hamarosan várható.

Az ESG szabályozás időrendje az alkalmazandóság sorrendjében

²¹ A European Green Deal | European Commission (europa.eu)

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020R0852&from=HU>

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32019R2089>

²⁴ TEG report on EU green bond standard | European Commission (europa.eu)

ESG

Bevezetés
az ESG Jelentési
Szabványokba

Bevezetés az ESG Jelentési Szabványokba

A jelentéstételhez rendelkezésre álló számos ESG szabvány közül a BÉT nem ajánl egyetlen konkrét szabványt sem, ehelyett egy listát készítettünk azokról, amelyek használhatók lehetnek a kibocsátók számára.

Mielőtt kiválasztásra kerülne bármely jelentési szabvány, a társaságnak információkat érdemes gyűjtenie az adott szabványt létrehozó szervezetről, de ehhez megfelelő szakértelemmel rendelkező tanácsadó segítségét is igénybe veheti.

A kiindulásra alkalmas globális jelentési szabványok

A BÉT kibocsátók által használt két legnépszerűbb szabvány a GRI és a SASB. Ezeket a szabványokat az érdekelt partnerek ESG információkkal való ellátása érdekében fejlesztették ki.

A GRI közzététel az érdekeltek széles köre számára, ideértve a befektetőket, arról ad tájékoztatást, hogy a társaság tevékenysége valószínűleg hogyan hat a külső környezetre, ezzel szemben a SASB kifejezetten a befektetőkre fókuszál, és arról szól, hogy az ESG ügyek hogyan hathatnak ki a társaság pénzügyi teljesítményére.

A GRI az egyik legnépszerűbb szabvány a BÉT kibocsátók körében, ez egy univerzális közzétételi szabványként került megalkotásra igen sokféle társaság számára oly módon, hogy további, speciális mérőszámokat használó szektorspecifikus tájékoztatásokat is tartalmaz. Ezáltal az általa lefedett témák igen széleskörűek, ezek relevanciája az egyes társaságok vonatkozásában eltérő. A GRI valóban világszerte az egyik leggyakrabban használt ESG közzétételi szabvány, ennek ellenére korlátozottan alkalmas bizonyos iparágakban, különösen azokban, ahol a fenntarthatósági jelentési gyakorlat kevésbé elterjedt.

A SASB, ahogyan fentebb említettük, kifejezetten a befektetőkre fókuszál. A szabvány 77 olyan szektorspecifikus ESG mérőszám-készletet tartalmaz, amelyeknek potenciálisan pénzügyi hatása lehet a társaságra. Ez egy formálisabb közzétételi módot biztosít, mégis fontos megjegyezni, hogy a SASB-t úgy fejlesztették ki, hogy erős hangsúlyt helyeztek a pénzügyi lényegességre, ezért az pénzügyi információkon alapul.

Mindkét szabvány nemzetközi, illetve USA terminológiát használ, ezért néhány definíció nehezebben alkalmazható európai vagy magyarországi perspektívában. Ez némi zavart okozhat az adatszolgáltatói oldalon, és azt eredményezheti, hogy bár látszólag egyezők, de valójában nem biztos, hogy összehasonlíthatók bizonyos adatok. A mutatók technikai megfelelőségének biztosításához mind az adott országos, helyi gyakorlatban, mind az adott témakörben jártas szakértelem szükséges.

Annak ellenére, hogy a GRI és a SASB célkitűzései eltérők, sok esetben használhatók együtt, és használják is őket együtt. A két szabvány nem versenyez egymással, inkább kiegészíti egymást, és különböző definíciókat használ a lényegességre a különböző céloknak megfelelően.

A két szabványról további információk érhetők el a **Függelékben**.

77 szektorspecifikus ESG mérőszám

Adott témákra vonatkozó globális közzétételi és célkitűzési sémák

A társaság környezeti, társadalmi és irányítási teljesítményét értékelő komplex, átfogó jelentési standardok mellett, a klímaváltozás elleni intézkedések iránti megnövekedett érdeklődés és a befektetők igényeire válaszul egyes adott témákra vonatkozó globális közzétételi és célkitűzési sémák jelentek meg.

Különböző elkötelezettségi és jelentési sémák léteznek a klímaváltozás rövid-, közép- és hosszútávú hatásainak a felmérésére és értékelésére, és a befektetők jövőbeli érdekeinek a védelmére. Több irányzat, útmutató dokumentum, és globális platform van jelen ESG területen, mint pl. az ENSZ SDG, az UNGC és az ENSZ PRI. A BÉT az alábbi három központi és széles körben ismert közzétételi és célkitűzési sémát ajánlja a kibocsátók figyelmébe. Megjegyzendő, hogy néhány iparágban ESG teljesítményértékeléseket és referenciamutatókat tartalmazó adatbázisok is rendelkezésre állnak a társaságok nyomon követési és jelentési törekvéseinek a támogatására. Kiváló példa erre a GRESB Értékelések a reáleszközökbe történő befektetések terén. Az értékelések a befektetők

elvárásokat tartják szem előtt, és összhangban vannak az előbb említett nemzetközi jelentési keretrendszerrel és a Párizsi Klímaegyezménnyel, a regionális és országspecifikus közzétételi útmutatókkal és szabályozással is.

A BÉT által ajánlott adott ESG témákra vonatkozó globális közzétételi és célkitűzési sémák

1. Task-Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)
2. Climate Disclosure Standards Board (CDSB)
3. Carbon Disclosure Project (CDP)

A fentiekre a **Függelékben** érhetők el további információk.

Egy további említésre érdemes célkitűzési séma a Science Based Targets Initiative (SBTi), amely éghajlattal kapcsolatos kihívásokra válaszul emisszió csökkentését irányzó célkitűzésekkel.

Integrált jelentés az átláthatóság és a különböző adatok egymáshoz rendelése érdekében

A már meglévő nem pénzügyi jelentések továbbfejlesztettek azzal, ha a társaság integrált jelentési rendszerre tér át. Az integrált jelentés lehetővé teszi a társaság számára, hogy az ESG közzétételeket komplexen jelenítse meg, ezáltal csökkentse az egyes üzleti területek között a duplikációt és az esetleges félreértéseket. Az IIRC keretrendszerben (IIRC Framework) az Alapvető Elvek és Tartalmi Elemek (Guiding Principles and Content Elements) határozzák meg az integrált riportok tartalmát, azzal, hogy ezek gyakran a GRI vagy SASB szabványok szerinti közzétételekre épülnek.

A BÉT által ajánlott integrált ESG jelentési keretrendszer

1. International Integrated Reporting Council (IIRC)

A fenti rendszerről további információk érhetők el a **Függelékben**.

Megjegyzendő, hogy 2021-ben az ESG jelentési szabványok további harmonizációja várható, amelynek eredményeképpen a szabványok az egyes területeken még inkább ki fogják egészíteni egymást, ezért a jelen Útmutatóban található információkat szükséges lesz összevetni a szabványok előállításainak weboldalain található információival.

**ESG adatok
az adatgyűjtéstől
a kibocsátók
minősítéséig**

ESG adatok az adatgyűjtéstől a kibocsátók minősítéséig

A főbb ESG minősítők és a minősítés fontossága

A fenntarthatósági, környezeti, társadalmi és irányítási kérdések egyre növekvő fontossága és az, hogy a társaság ilyen irányú teljesítménye megállapítható legyen, felszínre hozta az ESG teljesítmények objektív értékelésének igényét és létrejöttek a különböző minősítő szervezetek. Ezek az ESG minősítők a társaságok környezeti, társadalmi és irányítási területen elért eredményeinek az értékelésére specializálódtak a saját módszertanuknak megfelelően. Az ESG minősítők által használt módszertanok különbözőek, és gyakran használnak mindenki számára elérhető publikus adatokat is (pl. médiaforrások, éves beszámolók).

Az ESG minősítők célja, hogy tájékoztassák az érdeklődő partnereket, és ezáltal támogassák a pénzügyi döntéshozatalt. Az ESG teljesítmény kedvezően befolyásolhatja a hitelminősítést is.

Amint azt számos tanulmány is alátámasztja, az ESG kritériumok fokozott értékkel rendelkeznek, az ESG portfóliók a tapasztalatok szerint folyamatosan felülteljesítik a hagyományos portfóliókat. A fenntarthatóságra törekvő vállalatoknál javult a működési teljesítmény, ami kedvezőbb cash-flow-t eredményezett. Az ESG mutatókban jól teljesítő társaságokról az a közvélekedés, hogy pontosabban jelzik előre a jövőbeli kockázatokat, jobban elkötelezettek a hosszútávú stratégiai gondolkodásban, és fontosabb számukra a hosszútávú értékteremtés.

Megjegyzendő, hogy a különböző minősítők által adott értékelések nem mindig állnak összhangban. A különböző szabványok és minősítők elterjedése már életre hívott egy-egyesítési igényeket ebben a szektorban, de jelenleg ezzel az inkonzisztenciával számolni kell.

A főbb globális ESG minősítők az alábbiak:

- **Arabesque:** Az Arabesque S-Ray ESG és pénzügyi mértékszámok alapján értékeli a társaságok teljesítményét és fenntarthatósági intézkedéseiket. Jelenleg mintegy 7000 társaságot minősít, de nem követel meg minimális méretet, és nincsenek regionális vagy szektorális vagy egyéb preferenciái az értékelések során.
- **ISS:** Az ISS nemcsak vállalatok, hanem országok számára is végez minősítést. A vállalati ESG minősítés általános és üzletág specifikus kritériumokat alkalmaz az ESG teljesítmény mérésére. Az ISS a SASB szövetség tagja.
- **MSCI:** Az MSCI ESG minősítése a társaság működésében fellelhető ESG-vel kapcsolatos kockázatokat azonosítja és értékeli. A minősítéshez publikus adatokat használnak. Az ESG minősítés a kockázatoknak a hatásuk szerint súlyozott százalékos értékét veszi alapul, és azt a versenytársakhoz viszonyítva átskálázza. Az MSCI kb. 8500 vállalatot fed le, elsősorban olyan részvénykibocsátókat, akik a MSCI indexek tagjai, továbbá fix hozamú értékpapírkibocsátókat, akik a Barclays Global Aggregate Indexekben szerepelnek.
- **Refinitiv:** A Refinitiv ESG minősítése a társaságok relatív ESG teljesítményéről ad információt. A Refinitiv az éves beszámolókból, a civil szervezetek weboldalairól, CSR jelentésekből, vállalati weboldalokról, tőzsdei közzétételekből és hírügynökségektől gyűjti az ESG adatokat. A minősítés több mint 7 000 társaságot fed le világszerte.
- **Robeco:** A RobecoSAM Smart ESG minősítése pénzügyi szempontból lényeges és iparág specifikus ESG témákat vesz figyelembe. Az ESG minősítési és benchmark szolgáltatások tulajdonosa és működtetője az S&P Global. A minősítés csaknem 5000 céget fed le szerte a világon.
- **Sustainalytics:** a Sustainalytics beolvadás alatt áll a Morningstar Equity Research-be. A minősítés az ESG kockázatokra fókuszál, és lehetővé teszi a társaságok iparágtól független összehasonlítását. A minősítés 12 000 társaságot fed le.

Amint azt fentebb is említettük, az ESG minősítők gyakran kapcsolódnak a nagy globális hitelminősítőkhöz, mint például az S&P, a Moody's, Fitch vagy a DBRS, akik szintén figyelembe veszik értékeléseiket.

A minősítés megadása az adott minősítő szervezettől függően lehetséges „meghívásos” alapon, piaci kapitalizáció alapján, vagy önkéntesen.

Magyarországon jelenleg négy társaság – a MOL, a Magyar Telekom, a Richter Gedeon és az OTP Bank – rendelkezik ESG minősítéssel olyan vezető ESG minősítőktől mint az Arabesque, az ISS ESG, az MSCI, a RobecoSAM és a Sustainalytics.

A BÉT ajánlásai

A BÉT ajánlásai

A BÉT tudatában van az ESG témák fontosságának és törekszik arra, hogy támogassa kibocsátóit abban, hogy ezeket megfelelően kezeljék és kommunikálják.

Útmutató alapelvek a kibocsátók részére az ESG stratégiájuk kialakításához:

- 1 Az ESG témák megértésének előmozdítása
- 2 Az ESG témák jelenjenek meg a döntéshozatalban
- 3 Készüljön ütemterv az ESG terület és az ESG témák kezelésének folyamatos fejlesztésére
- 4 Az ESG szempontból fontos információk közzététele

Azon túlmenően, hogy a kibocsátók kidolgozzák és megvalósítják a fenti alapelveket, a BÉT kibocsátók számára javasolt bizonyos intézkedéseket tenni az ESG jelentéstétel érdekében.

A BÉT kibocsátóknak szóló ajánlások:

Minden BÉT kibocsátónak javasolt, hogy 2023-tól kezdődően (a 2022. évre vonatkozóan) legalább évente ESG jelentést tegyen közzé. A jelentésnek nyilvánosnak kell lennie. Az egyes kibocsátók közzétételei három szintbe sorolhatók az alábbi szempontok alapján:

ESG kategória	Belépő szint	Közép szint	Haladó szint
Közzététel	Önálló ESG közzététel	Önálló ESG közzététel	Integrált jelentés
A közzétételek gyakorisága	Éves jelentés	Éves jelentés	Éves jelentés és negyedéves frissítés
A jelentés formátuma	Egyszerű jelentés	Szabványosított jelentés	Integrált (szabványosított) jelentés
Tanúsítás	Nem szükséges	Nem szükséges	Külső fél általi tanúsítás ²⁵
Célkitűzések	Nem szükséges	ESG célok meghatározása	Célkitűzések meghatározása és azok nyomon követése célkitűzési sémának megfelelően
Fejlődés	A közép szint elérése 2 éven belül	Minden kritérium teljesítése 2 éven belül és a haladó szint elérése 3 éven belül	Minden kritérium teljesítése 3 éven belül

A fenti 3. számú alapelvvel összhangban a kibocsátóknak ajánlott, hogy folyamatosan törekedjenek a **ESG megfelelésük javítására, és kategória besorolásuk fokozatos emelésére. Ennek érdekében javasoljuk, hogy készítsenek és tegyenek közzé egy ütemtervet 2021. december 31-ig**²⁶, amelyben legalább az alábbi információk szerepelnek:

- a BÉT ajánlásoknak való megfelelés időbeli ütemezését,
- az évről évre megcélzott ESG kategória 2022 és 2025 között,
- a „haladó szint” eléréséhez szükséges fejlesztéseket.

A kibocsátóknak javasoljuk, hogy 2023-ban a 2022. évről szóló olyan önálló ESG jelentést tegyenek közzé, amely megfelel legalább a „belépő szintnek”. Javasoljuk továbbá, hogy a kibocsátók a fenti periódusban javítsák ESG kategóriájukat.

²⁵ A külső tanúsítás lehet az ISAE 3000 módszertan szerinti korlátozott tartalmú vagy teljeskörű hitelesítés.

²⁶ Azon kibocsátók számára, akik 2021. december 31-et követően kerülnek bevezetésre, javasolt az ütemtervet a bevezetéssel egyidejűleg elkészíteni, de mindenképpen az első kereskedési napot követően röviddel.

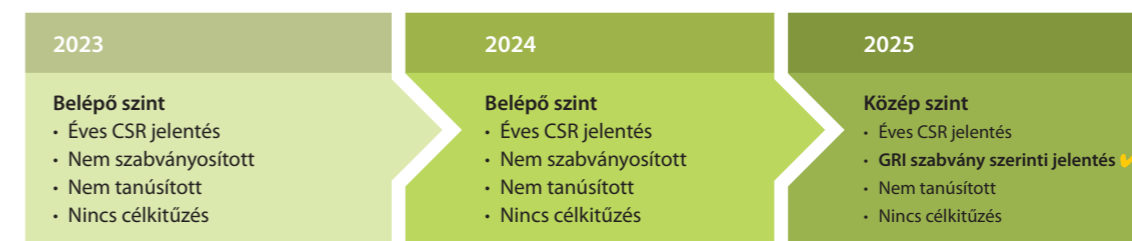
“Hosszú időn keresztül elsősorban a GRI keretrendszerét alkalmaztuk, mivel a fenntarthatósági jelentésünk az évek során egyre bővült, hogy az érintettek folyamatosan növekvő, ESG információk iránti igényét kiszolgáljuk. 2019-ben azonban úgy döntöttünk, hogy új alapokra helyezzük a jelentésünket, és ennek részeként azt is, hogy melyik beszámolási szabványt helyezzük előtérbe a jövőben. Ennek keretében kezdtük el a használni a SASB szabványt, mivel a magyarázó, leíró jellegű fenntarthatósági jelentés felől elmozdultunk az adatközpontú, pénzügyi szempontból is lényeges információkra fókuszáló jelentéskészítés irányába. A 2020-as éves beszámolóban pedig a klímaváltozásra vonatkozó közzétételek már a TCFD irányelv főbb elemeivel összhangban készültek el.”

Mikkel Skougaard

ESG Beszámolás Vezető Szakértő
MOL Csoport

Az első kategória a „belépő szint”, amely esetében a kibocsátók önálló, nem szabványosított ESG jelentést tesznek közzé, ami lehet akár egy CSR (társasági felelősségvállalási jelentés), egy fenntarthatósági vagy egy ESG jelentés. Mivel a jelentés nem egy nemzetközi szabványnak megfelelően készül, nem követelmény, hogy tanúsított legyen. A folyamatos fejlődés elvének megfelelően a „belépő szintű” kibocsátóktól elvárt, hogy 2 éven belül elérjék a „közép szintet”.

A kategóriák közötti váltás akkor következik be, amikor a kibocsátó teljesíti a következő szint követelményeinek legalább egyikét. „Belépő szint” esetén ez vagy a célkitűzések meghatározása vagy egy szabványosított jelentés készítése.

1. Ábra a „közép szint” elérése

A „közép szinten” lévő kibocsátóktól elvárt, hogy ESG teljesítményükről jelentéseiket valamely elismert jelentési szabványnak megfelelően készítsék el. Elvárás velük szemben, hogy közép- és hosszú távú ESG célokat határozzanak meg (évestől 5 éves távlatig). A „közép szinten” lévő kibocsátókkal szemben szintén elvárás, hogy 2 éven belül teljesítsenek minden közép szintű követelményt, és jussanak el a „haladó szintre” a harmadik évben. A „haladó szint” eléréséhez a kibocsátónak legalább egy „haladó szintű” követelményt kell teljesítenie.

2. Ábra a „haladó szint” elérése

A „haladó szintű” kibocsátóktól elvárt, hogy évente egy elismert ESG szabványnak megfelelő, auditált integrált jelentést tegyenek közzé a pénzügyi és ESG teljesítményükről. Elvárás továbbá, hogy negyedévente frissítsék az ESG információkat. Elvárás velük szemben is, hogy közép- és hosszú távú ESG célokat határozzanak meg (évestől 5 éves távlatig) az egyes célkitűzési sémáknak megfelelően. A „haladó szintű” kibocsátóktól elvárt, hogy 3 éven belül minden erre a szintre vonatkozó követelményt teljesítsenek.

3. Ábra a „haladó szint” követelményeinek teljesítése

Függelék

Név	Global Reporting Initiative	Sustainability Accounting Standards Board	International Integrated Reporting Council (and Framework)
Rövidített név	GRI	SASB	IIRC <IR>
Fókusz	ESG, szélesebb értelemben vett környezeti, társadalmi és irányítási célok	ESG, iparágak szélesebb értelemben vett környezeti és irányítási célok	ESG, értékteremtés a társaságok számára fenntarthatósági jelentések által
Logó			
Link	www.globalreporting.org	https://www.sasb.org/	https://integratedreporting.org/
Nyelvek	Angol + 10 nyelv, magyar nincs	Angol	Angol + 10 nyelv, magyar nincs
Szervezet	Nemzetközi, független, non-profit szervezet	Alapítvány	Globális, non-profit szervezet
Elhelyezkedés	Amszterdam, Hollandia (alapítva Bostonban 1997-ben)	San Fransisco, California, USA	bejegyezve Angliában és Wales-ben, székhely Londonban
Alapítás, történet	1997, 2000 (első útmutató kiadása)	2011-ben Jean Rogers alapította, 2017-ben adta ki első útmutatóját	2010-ben alapították; 2013-ben publikálta útmutatóját
Formátum	CSR jelentés	SEC Form 10-K, 20-F filings	Önálló vagy integrált jelentés
Misszió	A GRI küldetése, hogy támogassa a társaságokat abban, hogy megértsék és kommunikálják a saját hatásukat a kritikus fenntarthatósági tényezőkre, például a klímaváltozás, emberi jogok, vállalatirányítás és szociális jólét.	Küldetése, hogy olyan iparág specifikus közzétételi standardokat dolgozzon ki az ESG témák számára, amelyek elősegítik a vállalatok és a befektetők közötti kommunikációt a pénzügyi szempontból lényeges, a döntéshozatalhoz hasznos információkról.	Az International Integrated Reporting Council (IIRC) egy globális koalíciója felügyeletnek, befektetőknek, vállalatoknak, szabvány-előállítóknak, a könyvelési szakmának, oktatási intézményeknek és civil szervezeteknek. A koalíció az értékteremtésről szóló kommunikációt hirdeti, mint a vállalati jelentéstételek következő evolúciós lépését. Az IIRC küldetése az integrált jelentés és integrált megközelítés beépítése a fősodorra tartozó üzleti gyakorlatba és ennek követendő normaként történő meghonosítása mind a magán-, mind a közzférában.

Név	Climate Disclosure Standards Board	Task-Force on Climate-related Financial Disclosures	Climate Disclosure Project
Rövidített név	CDSB	TCFD	CDP
Fókusz	ES, éghajlati, környezeti, természeti tőke	EG, éghajlattal kapcsolatos kockázatok és lehetőségek	EG, éghajlat, vízháztartás, erdők
Logó			
Link	https://www.cdsb.net/	https://www.fsb-tcfd.org/ TCFD oktatási központ: http://tcfddhub.org/ Financial Stability Board (FSB): https://www.fsb.org/	https://www.cdp.net/en
Nyelvek	Angol	Angol	Angol
Szervezet	üzleti és környezetvédelmi civil szervezetekből álló nemzetközi konzorcium	a szervezetet 31, az FSB által megválasztott tag irányítja	A CDP Worldwide-ot Anglia és Wales Jótékonyági Bizottsága (the Charity Commission for England and Wales) felügyeli
Elhelyezkedés	London, Nagy-Britannia	-	London, Nagy-Britannia
Alapítás, történet	A Világgazdasági Fórum 2007. évi davosi találkozóján alapították.	2015-ben, az utolsó ajánlások 2017-ben kerültek kiadásra, Michael R. Bloomberg	2000-ben alapították.
Formátum	Éves jelentések, 10-K filing, vagy integrált jelentés	Éves jelentés	A CDP online jelentési platformján
Misszió	A CDSB küldetése, hogy kiigazítsa a globális bevett vállalati jelentési modelleket és egyenlővé tegye a természeti tőkét a pénzügyi tőkével. A keretrendszer azonos alapot kínál a pénzügyi információkkal. A társaságok a bevett társasági jelentéseken keresztül biztosítanak a döntésekhez hasznos információkat.	Támogatni a társaságokat abban, hogy megértsék, mire van szüksége a pénzügyi piacoknak a közzétételek által annak érdekében, hogy felmérhessék és válaszoljanak a klímaváltozás jelentette kihívásokra, ösztönözze a társaságokat, hogy közzétételeiket igazítsák a befektetők igényeihez.	A CDP egy olyan virágzó gazdaságot vizionál, amely hosszú távon az emberekért és a bolygóért működik. Ennek eléréséhez arra helyezi a hangsúlyt, hogy a befektetők, törvényhozók, társaságok, városok, államok és régiók sürgős intézkedéseket tegyenek egy valóban fenntartható gazdaság érdekében.

Jogi közlemény

A jelen Útmutató és a benne található valamennyi információ (a továbbiakban együttesen: az „Útmutató”) kizárólag tájékoztatási célokat szolgál. Az Útmutató a Budapesti Értéktőzsde Zrt. („BÉT”) előzetes írásos engedélye nélkül semmilyen módon nem jeleníthető meg, nem terjeszthető, értékesíthető, nem osztható meg, rá felhasználási jog nem biztosítható, sem részben sem egészben, sem ingyenesen sem ellenérték fejében. Az Útmutató tartalma nem használható fel jogellenes célokra, illetve olyan célokra, amelyek sérthetik a BÉT üzleti jóhírnevét vagy üzleti érdekeit.

Az Útmutatóban szereplő információk egy része külső forrásokból került összegyűjtésre, és jöllehet a BÉT megtett minden tőle telhető észszerű intézkedést annak érdekében, hogy biztosítsa az Útmutatóban szereplő információk pontosságát, teljességét, helyességét és aktualitását, ennek ellenére a BÉT nem vállal semmilyen szavatosságot és kizárja minden felelősségét az Útmutatóban szereplő információk pontosságával, helyességével, aktualitásával és bármely célra való alkalmasságával kapcsolatban. A BÉT kifejezetten kizárja felelősségét bármilyen közvetlen vagy közvetett károkért, elmaradt haszonért, elmaradt üzleti lehetőségekért, vagy a jelen Útmutató közvetlen vagy közvetett felhasználásából eredő esetleges költségekért.

A jelen Útmutatóban szereplő bármilyen adat, információ tájékoztató jellegű és nem tekinthető és tekintendő befektetési, jogi vagy bármely egyéb tanácsnak, vagy a BÉT részéről történő, bármilyen befektetési lehetőségre vonatkozó nyilvános ajánlattételnek. A jelen Útmutató tartalma nem minősül felhívásnak a BÉT-re bevezetett eszközökbe történő befektetésre. Ennek megfelelően a befektetők számára javasolt, hogy bármilyen befektetési döntés meghozatala előtt tanácsadás érdekében forduljanak a saját független befektetési tanácsadójukhoz / befektetési szolgáltatójukhoz.

A jelen Útmutatóban található bármilyen weboldalra mutató link szintén tájékoztatási célokat szolgál, a BÉT semmilyen formában nem vesz részt ezen weboldalak tartalmának előállításában, és kizár minden, az ilyen weboldalak tartalmával kapcsolatos felelősséget.

A BÉT fenntartja a jogot, hogy bármikor módosítsa a jelen Útmutatót, illetve, hogy korlátozza vagy megszüntesse az Útmutatóhoz a hozzáférést. A BÉT minden tőle elvárhatóat megtesz annak érdekében, hogy az Útmutató folyamatos és zavartalan elérését biztosítsa, de ezzel kapcsolatosan semmilyen szavatosságot nem vállal.

Felelős kiadó: **Máté-Tóth István**, vezérigazgató-helyettes

Szakmai szerkesztő: **dr. Szalay Rita**

Szerzők: **Bozsik Balázs, dr. Forrai Mihály, dr. Szalay Rita**

Az elkészítésben közreműködött: **Lukács Ákos, Szűcs Réka**

Kiadta: Budapesti Értéktőzsde Zrt. • 1054 Budapest, Szabadság tér 7. • www.bet.hu

Deloitte.

Szakmai közreműködő partner

